

No 76.

Kalendarzyk tygodniowy:

Czw. św. Ryszarda B.
Piąt. św. Izidora.
Sob. św. Wincentego.
Niedz. św. Wilhelma Op.
Pon. św. Epifaniasza B.
Wt. św. Dionizego B.
Śr. św. Maryi Kleof.

Wschód słońca godz. 5 m. 33
Zachód słońca godz. 6 m. 36
Dług dnia godz. 13 m. 04
Przybyło godz. 5 m. 17

CENA PRENUMERATY:

W ŁÓDZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40

Półrocznie „ 3 kop. 70

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd A 8

Telefonu Nr 593

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Czwartek, dnia 3 kwietnia 1913 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża Nr 32; w Pabianicach u p. Teodora Minko
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1^{1/2} kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nowokrogi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honoraryum. Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu.

TWO „WISŁA“

ŁÓDŹ || WARSZAWA
Piotrkowska Nr 69 tel. 28-90. || Marszałkowska 104 tel. 88-66.

PRZECHOWYWANIE MEBLI

w składach własnych z udzielaniem pożyczek
OPAKOWANIA I PRZEPROWADZKI.

Teatr Popularny

Dziś wiecz.

przy ul. Konstantynowskiej 16.

Jutro wiecz.

BRISE EMBAUMEE
VIOLETTE
ED. PINAUD, 13 PLACE VENDOME
PARIS

Austro-Węgry i Skutari.

Upadek Adrianopola spotęgował obawy sfer politycznych w Wiedniu, że ostatecznie uda się połączonym wojskom czarnogórsko-serbskim zdobyć Skutari na widok dobrego przykładu, danego przez greków pod Janiną i przez bułgarów pod Adrianopolem.

„Neue Freie Presse“ wyraźnie wypowiada te obawy, robiąc zarzut dyplomacji europejskiej, że nie umiała uratować Adrianopola, a nawet nie umiała zapobiedz bitwie pod Adrianopolem, rozlewowi krwi, który właściwie był zupełnie bezcelowym wobec faktu, iż bądź co bądź Adrianopol miał się dostać Bułgarii. Obecnie jednak dyplomacja europejska gotowa powtórzyć swoje błędy i doprowadzić do tego, iż czarnogórcy i serbowie będą naprośno przelewali krew pod Skutari, jakkolwiek wiedzą, że to miasto musi się dostać Albanii. Gdyby Skutari wpadło w ręce czarnogórców, wówczas pokojowi europejskiemu zagrażałoby bardzo poważne niebezpieczeństwo. Na szczęście Rosja zwróciła się wobec Anglii przyrzeczeniem, że Skutari powinno przypaść Albanii.

Rosja nie zechce brać na siebie zarzutu dwuznaczności. Do pewnego stopnia jednak jest rzecz niepokojąca okoliczność, iż do tej pory poseł w Cetyni nie ma pełnomocnictw, upoważniających go do zażądania od króla Mikołaja Czarnogórskiego, by natychmiast zaprzestął dalszej walki pod murami miasta Skutari. Gdyby w ostatniej chwili Skutari musiało otworzyć swoje bramy dla armii nieprzyjacielskiej, wówczas dyplomacja europejska musiałaby pokonywać nowe trudności. Dlatego też należy się spodziewać, że poseł rosyjski w Cetyni otrzyma potrzebne pełnomocnictwa możliwie jak najprędzej.

„Neues Wiener Tageblatt“ przynosi artykuł na temat równoczesnego upadku Adrianopola i obwarowań tureckich na linii Czataldża. W obu tych wypadkach, które nastąpiły równocześnie,

„Jarmark małżeński“
„Żołnierz królowej Madagaskaru“

widzi zakończenie 500-letniego procesu dziejowego. Z Azji wyszli turecy jako zdobywcy całych Bałkanów i całej Europy południowo-wschodniej. W Azji teraz kończy się ich panowanie w Europie. Chłopi czarnogórscy i chłopi tureccy walczyli do ostatka z niesłychaną zaciętością o to, kto z nich ma zostać władcą wschodniej części Bałkanów. Adrianopol, jako twierdza, bronił tradycji tureckich, świętości osmańskich i całej ich przewagi na Bałkanach wschodnich. Równocześnie dla bułgarów Adrianopol był dawną posiadłością historyczną, a równocześnie w czasach najnowszych od chwili powstania państwa bułgarskiego Adrianopol jako twierdza był tym punktem strategicznym, z pomocą którego turecy ustawicznie zagrażali państwu bułgarskiemu. Dlatego też obie strony walczyły z niesłychaną zaciętością, można powiedzieć wręcz z nienawiścią o posiadanie Adrianopola. Obie strony nie szczędziły ofiar w ludziach, byle tylko Adrianopol przypadł jej w udziale. Szukri-pasza wiedział, że może polegać na sobie samym. Z zewnątrz przychodziły pod jego adresem wieści, jedna gorsza od drugiej. Dlatego w chwili, gdy musiał poddać twierdzę, dotrzymał słowa i podpalił miasto na rozmaitych punktach, byle tylko przeciwnikowi pozostawić same gruzi. Równocześnie z upadkiem Adrianopola nastąpił upadek na linii Czataldża. Jest to właściwie szczęściem dla Turcyi, ponieważ w chwili obecnej nawet najbardziej nieprzejednani zwolennicy wojny przekonali się, że o dalszym prowadzeniu wojny nie może być mowy.

„Reichspost“ korzysta z sposobności upadku Adrianopola, by rozniecić niezgodę między bułgarami z jednej strony i Grecją oraz Serbią z drugiej strony. Ową dziennik wtuszuje z niesłychanym entuzjazmem wojskom bułgarskim ich wielkiego tryumfu, a równocześnie przypomina, że serbowie i grecy obecnie tłumaczą zastój w operacjach bułgarskich zupełnym wyczerpaniem armii bułgarskiej. Tymczasem pokazało się, że jest to zupełna nieprawda. Bułgarzy wzięli Adrianopol nie głodem, lecz otwartym szturmem.

Podnosi to niesłychanie wartość tego zwycięstwa i równocześnie składa (jak najchlubniejsze) świadectwo ich waleczności i wartości militarnej wojsk bułgarskich. Z powodu zastój w operacjach wojennych pod Adrianopolem grecy i serbowie stawiali coraz to większe żądania terytorialne pod adresem Bułgarii. Chcieli oni zabrać bułgarom nawet większą część Macedonii.

„Reichspost“ wyraża nadzieję, że bułgarzy obecnie nie pozwolą na to, by im wyrządzono ten uszczerbek. Austro-Węgry cieszą się szczerze z zwycięstwa Bułgarii i z jej praw do zaboru znacznej części zdobytych na Turcyi terytoriów.

Przed ogólnym zebraniem

Tow. Kred. miejskiego.

Aż nadto świeżo mamy w pamięci ostatnie przeszłoroczne zebranie ogólne członków Towarzystwa kredytowego miejskiego, byśmy już o niem mogli zapomnieć.

Jeszcze dzisiaj mimowoli nasuwa się nam obraz, jaki wówczas śliczna sala Towarzystwa przedstawiała, gdy kilkudziesięciu litwoków przy współudziale chaładarzy i grupki hakatystów, wraskiem i awanturami tak steroryzowało zebranych, że wniosek o subwencję 30 tys. rubli na budowę teatru polskiego przepadł mimo gorące poparcie rady, zarządu i kilku dobrze myślących żydów.

Zdawałoby się, że żydzi przez pewien przynajmniej okres czasu wstrzymają się od zaburzeń i wnoszenia rozdzwiku w Towarzystwie, że tem samem umożliwią mu racjonalny i prawidłowy rozwój...

Nadzieje jednak zawiódły. Wprawdzie na razie nic konkretnego jeszcze się nie zdarzyło, ale na horyzoncie Towarzystwa zaczynają się pojawiać chmury, które kto wie, może silniej się wyładują, niż w roku zeszłym.

Rolę niesfornego wietrzyku, mającego spowodować burzę, podobnie jak w roku ubiegłym tak i obecnie, przyjęło na siebie żargonowe piśmko „Łódzkie Tageblatt“. Dla szerszego ogółu polskiego okoliczność ta wyda się może zbyt małoistkową, my jednak dobrze wiemy, jak wielki wpływ dziennik ten ma na ciemne masy żydostwa, byśmy pierwszy atak, pierwszy jego wiosenny powiew mieli zbagatelizować. Jest bowiem rzeczą pewną, że gdyby nie gwałtowny artykuł tej szmatki żargonowej przeciwko subwencji, zgromadzenie zeszłoroczne bezwątpienia zapomogę tę byłoby uchwaliło...

Obecnie rozchodzi się o wniosek podpisany przez 23 członków Towarzystwa i zgłoszony do zarządu z żądaniem zmiany ustawy w tym kierunku, by w zamiar ogólnego zebrania, dokonano wyborów reprezentantów i by ci decydowali o sprawach ogólnych Towarzystwa.

Przeciwko wnioskowi temu wystąpił w onegdajszym numerze w sposób bardzo stanowczy „Łódzkie Tageblatt“.

Już w samym sposobie ogłoszenia artykułu redakcja „Łódzkiego Tageblattu“, pamiętna widocznie naszego artykułu p. t. „Perfidya żydowska“, ujawniła spryt niebawmy.

Chcąc być wolną od ewentualnej odpowiedzialności, że wprowadza zamęt w T-wo, ogłosiła artykuł nie od siebie, ale w formie listu i

to pod tytułkiem „Niebezpieczny wniosek“, mogący przerazić nie tylko z natury w męstwo wyposażonego żydka, ale nawet zwyczajnego śmiertelnika.

We wstępie listu autor stara się zbić twierdzenie, by zbyt wielka liczba członków mogła przeszkadzać w załatwianiu ważnych spraw i twierdzi, że ogólne zebrania nie bywały zbyt liczne, ponieważ nie liczyły nigdy ponad sto osób.

Jakaż szkoda, że autor nie był obecny na zeszłorocznym zebraniu, byłby się bowiem przekonał, jak kłamie, skoro sala Tow., jedna z większych w Łodzi, była wprost przepełniona i to nie kim innym, jak kulturalnymi czytelnikami żargonowego pisemka.

Uporawszy się z obaleniem motywów wniosku, przechodzi autor „Niebezpiecznego wniosku“ do zastanowienia się, co mogło spowodować jego wniesienie i przychodzi do przekonania, że uczynili to wrogowie żydów.

Autor nie wyłącza jednak od razu celu i czyni to później dopiero, wprawdzie zaś uderza w najcięższą stronę ciemnoty żydowskiej i.. straszy swoich współwyznawców tem, „że gdy nastąpią wybory reprezentantów, to inni członkowie nie będą mogli przyjść na zebrania, co może być w przyszłości bardzo niebezpiecznym, że przy ewentualnych wyborach rozwinęta zostanie gorąca agitacja, która umożliwi wybór na reprezentantów polaków i Niemców, „nur nich ka Juden“ (byle nie żydów), że udział ich w reprezentacji Towarzystwa zmaleje do minimum, a temsamem przejść mogą uchwały wręcz szkodliwe dla żydów, jak się to stało w Warszawie, gdzie zebranie reprezentantów uchwaliło ograniczyć udział żydów w reprezentacji do 20%. Wreszcie wypowiada cel wniosku, a mianowicie, że wrogowie pragną to samo przeprowadzić w Łodzi, co w Warszawie.“

W dalszym ciągu listu, — z resztą z łatwych powodów do odgadnięcia, — wyraża zdanie, że w razie uchwalenia wniosku tego, zmiana ustawy w tym kierunku wymaga zatwierdzenia ministeryum... dzisiaj zaś jest tego rodzaju sytuacja, że i bez zmiany statutów samo przez się może wyskoczyć „kromie jewrejów“ (bez żydów).

Na zakończenie zwraca jeszcze uwagę, że sprawa ta jako bardzo ważna i poważna powinna być omówiona w prasie i ostro (!) na zebraniu przedwyborczem.

Tytuł „Łódzkie Tageblatt“

Można wyobrazić sobie, jaki ferment i wściekłość ma wnioskodawców, list ten względnie artykuł wywołał wśród szerszej rzeszy łódzkiego żydostwa. Znajac dobrze stosunki te i sposób walki ze strony żydów, już z góry możemy zapewnić, że ogólne zebranie członków T-wa będzie miało przebieg niezwykle burzliwy i prezydium mieć będzie bardzo twarde orzech do zgryzienia, by uspokoić awanturujących się członków i obrady jako tako prowadzić. Obawę tę zwiększa i ta okoliczność, że „Łódzkie Tageblatt“ skorzysta niewątpliwie z wolnego czasu, jaki do zebrania pozostaje, i niejedną wytoczy jeszcze kolubrynę, choćby w postaci podobnie „straszących“ listów, by wniosek ten utracić.

My z naszej strony projekt zaprowadzenia reprezentacji witamy bardzo przychylnie. Trzeba raz skończyć z podobnym sposobem prowadzenia obrad jak w roku zeszłym, podkopuje on bowiem nie tylko zaufanie do T-wa, ale i jego byt. Nie można na to pozwolić, by kilku lub kilkunastu agitatorów żydowskich, pochodzących z Litwy i Cesarstwa, dobrawszy sobie najmniej inteligentne sfery swoich współwyznawców, decydować miało o losach tak poważnej instytucji, jaką jest T-wo kredytowe miejskie, które, jak widzimy ze sprawozdań przez ciąg długoletniego, bo czterdziestoletniego swego istnienia, złożyło słowem najlepszej i najszczerszej gospodarki. A jeżeli kto psuł zamiary uczciwego zarządu, to jeno właśnie te ogólne zebrania nieokrzesanych i chciwych ludzi, podnieconych przez ciemne indywidua.

Nie przyłączenie Bałut i Zgierza do Towarzystwa Kredytowego miejskiego, czyjż jest dziełem, czy władz Towarzystwa czy tych ludzi, głoszących na ogólnych zebraniach?

Widzimy więc, że niezbędnym jest położenie kresu dotychczasowej działalności takiej, robionej

na prędce, nie uzasadnionej opozycji, która może lada dzień podkopać zupełnie silne podstawy poważnie prowadzonej instytucji.

Dlatego też już dzisiaj wzywamy wszystkich chrześcijańskich członków T-wa, by tak ułożyli swoje interesy, aby w dniu 15 b. m. gremialnie mogli znaleźć się na zebraniu a temsamem umożliwili uchwalenie wniosku.

Hg.

Gimnastyka w szkołach łódzkich.

Bardzo ważnym przedmiotem w szkołach, na który u nas, niestety, zarządy szkół mało zwracają uwagi, jest niezaprzeczenie gimnastyka szkolna.

Oddawna stwierdzono, że siedzenie dzieci w szkole bez stosowania ćwiczeń gimnastycznych hamuje ich rozwój fizyczny, czego dowodem, że podczas dwumiesięcznych wakacji ucząca się młodzież rośnie nadzwyczaj szybko.

Gimnastykę szkolną najsumienniejszemu stosują Niemcy, gdzie obecnie gimnastyka we wszystkich szkołach uważana jest za wykład obowiązkowy i stosowana w szerokim zakresie. To też stan zdrowotny tamtejszej młodzieży szkolnej znajduje się bez porównania na wyższym niż u nas poziomie.

Ojciec gimnastyki nowoczesnej Jan Fryderyk GutsMuths, w dziele swym, wydanem w 1793 r., przekonywa, że przyczyną charłactwa naszego pokolenia jest przewrotne wychowanie przez wyłączenie umysłowe kształcenie dzieci, podczas, gdy jedynie przez gimnastykę zapobiedz można zupełnemu skąrowaceniu ludzi.

Fryderyk-Ludwik Jahn w dziele swym, wydanem w Berlinie w 1816 r., przedstawia gimnastykę jako ważny czynnik wykształcenia ciała i ducha, jako potęgę, wyrabiającą charakter i cnotę.

Adolf Szpis w wielkim swym dziele, mającym dużą wartość dla gimnastyki szkolnej, wydanem w 4-ch częściach w latach 1840—1846, przedstawia gimnastykę, jako ogólny środek wychowawczy, konieczny obok kształcenia umysłowego w szkołach dzieci i młodzieży obojga płci.

O konieczności i wielkim pożytku gimnastyki w szkołach rozpisywało się wielu lekarzy i higienistów, nie wszystkie jednak zarządy naszych szkół obdarzyły gimnastykę mianem przedmiotu obowiązkowego.

Dlatego też ćwiczenia gimnastyczne w szkołach początkowych uprawiane są po wsioch z amatorstwa, w miastach zaś po większej części zaniechane zupełnie, albo traktowane po macoszemu.

Gimnastyka w szkołach łódzkich traktowana jest rozmaicie. Na najwyższym poziomie stoją wykłady gimnastyki w szkole handlowej kupiectwa łódzkiego, gdzie w ćwiczeniach bierze udział z górą 600 uczniów tej szkoły. Szkoła ta posiada specjalną, wzorowo urządzonej w murach uczelni, salę gimnastyczną, zaopatrzoną w bardzo dużą ilość najrozmaitszych przyrządów gimnastycznych, zakupionych kosztem kilku tysięcy rubli. Taką kolekcją przyrządów gimnastycznych poszczycić się nie mogą nawet uczelnie zagraniczne. Lekcje gimnastyki objęte są planem szkolnym i odbywają się dla każdej klasy dwa razy w tygodniu, poza ćwiczeniami zbiorowymi wszystkich klas. Gimnastyki udziela wykwalifikowany specjalista nauczyciel gimnastyki, a sprężystością i rozwojem fizycznym uczniowie tej szkoły różnią się uderzająco od wychowanków innych uczelni.

Również na wysokości zadania stoją wykłady gimnastyki i w szkole IV-klasowej handlowej z prawami rządowymi, posiadającej piękną salę gimnastyczną.

W gimnazjum polskiem udziela lekcji gimnastyki zdolny gimnastyk-amator, lekceje te jednak nie zupełnie objęte są planem szkolnym i uważane za przedmiot nieobowiązkowy, wykładane bywają podczas dużej pauzy, lub po lekcjach, gdy uczniowie są zmęczeni całodzienną nauką. Poza tem wykłady gimnastyki tamuje brak sali specjalnej i niektórych przyrządów.

W tym samym mniej więcej zakresie odbywają się lekceje i w prywatnem gimnazjum żeńskiem p. Waszczyńskiej.

W innych polskich uczelniach prywatnych lek-

cye gimnastyki bądź zupełnie zostały zaniechane bądź też prowadzone są połowicznie bez planu.

W gimnazyjach rządowych i szkole rzemieślniczej lekceje gimnastyki objęte są planem szkolnym i wykładane przez nauczyciela specjalistę.

Natomiast w szkołach początkowych miejskich gdzie uczy się kilkanaście tysięcy dzieci, niema zupełnie lekcyj gimnastyki. Szkoły te mieszczą się w lokalach ciasnych nie posiadających sal gimnastycznych i w domach przeważnie z takimi podwórkami, na których dzieciom nawet biegać niewolno.

Przed sporządzeniem budżetu szkolnego w roku bieżącym zaprojektowano wprowadzenie lekcyj gimnastyki w szkołach miejskich, które mogłyby się odbywać na pustych placach miejskich w porze letniej i w wynajętych salach w porze zimowej. W tym celu zażądano od komisji szkolnej wyznaczenia funduszu na lekceje gimnastyki. Komisja szkolna jednak, uważając lekceje gimnastyki za przedmiot zbędny, projekt ten uchyliła z racji braku funduszy na wydatki zbędne.

Ze względu jednak na wielki pożytek gimnastyki szkolnej należałoby zastanowić się nad wprowadzeniem jej do wszystkich szkół w Łodzi.

Eng. Wiatrowski.

Interpelacya w Dumie.

(Sprawozdanie telegraficzne).

Dzisiaj w Dumie przyjęto wniosek Szingarewa, aby niezwłocznie przystąpić do rozważania nagłych interpelacyi kadetów, postępowców i trudników, dotyczących nielegalnego postępowania ministra wojny. Postępowanie to wyraziło się — zdaniem interpelantów — w przeprowadzeniu reformy w Akademii lekarskiej wojskowej drogą administracyjną.

Sekretarz odczytał wszystkie trzy interpelacye.

Wielką mowę, uzasadniającą interpelacyę kadetów w sprawie akademii lekarskiej wojskowej, wygłosił Adżemow. Mówca utrzymuje, że ustawa akademii była prawem, które można zmienić jedynie na drodze prawodawczej. Minister wojny wiedział, że Duma nie pozwoli na takie reformy w akademii i dlatego uciekł się do art. 96 praw zasadniczych.

Mowę oklaskiwała opozycja i część państwopodległych.

W loży ministrów zasiadło kilku przedstawicieli ministeryum wojny.

Z powodu manifestacyi w Petersburgu.

(Sprawozdanie telegraficzne).

Prasa petersburska wczorajsza w dalszym ciągu zajmuje się żywo sprawą interwencji politycznej podczas niedzielnych manifestacyi słowiańskich, kiedy to rozpedzono manifestantów. „Riecz“ donosi, że niektórzy członkowie Rady państwa zamierzają, równie jak posłowie do Dumy, wniesić w tej kwestyi interpelacyę. „Nowoje wremia“ zapewnia, że minister spraw wewnętrznych polecił przeprowadzić surowe śledztwo. Wiceminister Zolotarew już rozpoczął badanie zarówno politycznej, jak osób pokrzywdzonych z pośród manifestantów. Dzisiaj spodziewane jest nadto wystąpienie ministra w Dumie.

O charakterze tego wystąpienia można poniekać sądzić z dzisiejszego artykułu wstępnego półurzędowej „Rosii“, która potępia wszelkie demonstracye, ponieważ są one wywołane „sztucznym podniecaniem tłumy, nie mogącego trafnie oceniać zjawisk państwowych i społecznych“. Dziennik ten utrzymuje, że jeżeli pozwalać zasadniczo na wszelkie demonstracye, to należałoby dopuszczać także do wystąpień przeciwydowskich.

Szanownym naszym prenumeratorem zamiejscowym przypominamy o odnowieniu prenumeraty za kwartał, następny i uregulowaniu zaległej opłaty.

—?

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Mnożysław. Jutro Bożywoja.

TEATR POPULARNY A. Mielewskiego (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Jarmark małżeński” Okonkowskiego. Początek o g. 8 m. 15 w.

— Jutro „Żołnierz królowej Madagaskaru”. Początek o g. 8 m. 15 w.

MUZEUM NAUKI I SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 po poł. do 10 wiecz. w niedzielę i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

—?

(—) **Ubezpieczenie robotników.** Celem dokładniejszego zaznajomienia robotników z nowym prawem o zabezpieczeniu na wypadek choroby, wydział przemysłu przy ministerium handlu i przemysłu opracował popularne streszczenie tego prawa.

Streszczenie to przetłumaczono na język polski i wydano staraniem Towarzystwa przemysłowców. Będzie ono w postaci obwieszczeń wywieszonych we wszystkich zakładach przemysłowych, w których obowiązują ma nowe prawo, to jest we wszystkich przedsiębiorstwach: fabrycznych, górniczych, hutniczych, kolejowych, żeglugowych i tramwajowych, w których stale pracuje nie mniej niż 20 robotników i stosuje się kotły parowe lub maszyny, wprowadzane w ruch siłami przyrody lub zwierząt, jak również w tych z wyżej wymienionych przedsiębiorstw, w których chociaż nie są stosowane kotły parowe i rzeczony maszyny, jednak liczba stale zatrudnionych robotników jest nie mniejsza niż 30.

Takich fabryk jest w naszym kraju, według danych inspekcji fabrycznej, 1,997.

(a) **W sprawie robót publicznych.** Komitet obywatelski dla niesienia pomocy pozbawionym pracy robotnikom, pragnąc przyspieszyć rozpoczęcie robót publicznych, na które magistrat postanowił wyasygnować 100,000 rb., wysłał do ministra spraw wewnętrznych prośbę o możliwie szybkie zatwierdzenie tej uchwały z uwagi na to, że fundusze komitetu się wyczerpują, a liczba bezrobotnych jest jeszcze bardzo znaczna.

(g) **Z komitetu obywatelskiego.** Na wczorajszym posiedzeniu komitetu obywatelskiego prezes dr. Skalski odczytał szereg listów od rozmaitych osób z prośbą o przystanie robotników już to do robót rolnych, już to do innego rodzaju pracy.

Bliższych informacji w tym kierunku udziela interesowanym komitet lub dr. Skalski.

Przysłane przez ks. Kwiatkowskiego z Byławy 212 funtów chleba i 4 funty słoniny odano do rozdania między robotników d-rowsi Glogerowi, członkowi obwodowemu X okręgu.

Skonstatowano, że ogółem sytuacja w Łodzi zwolna się poprawia. W niektórych obwodach zapotrzebowania wsparć zmniejszają się, np. w obwodzie X zmalały do 50 proc.

Wydawanie zapomóg według wszelkiego prawdopodobieństwa zakończy się 15 b. m. z tego powodu, że zabraknie funduszy. Dlatego też komitet zwraca się ponownie z gorącym apelem do robotników pozbawionych pracy, by zawczasu postarali się o zajęcie lub wyjechali za zarobkiem, później bowiem mimo najszczerszej chęci nic im pomóc nie będzie w stanie.

Dotychczas zebrano ogółem rb. 93,035 kop. 96, z czego wydatkowano 57,541 rb. 90¹/₂ kop.

W dniu wczorajszym wypłacono członkom obwodowym na wsparcia około 7 tys. rb.

(a) **Zapomogi emigrantom.** Łódzki oddział Towarzystwa emigracyjnego „Ica” zwrócił się do centralnego zarządu Towarzystwa z prośbą o udzielenie mu subsydium na zapomogi dla biednych emigrantów, którzy nie mają pieniędzy na wystarcanie się o paszporty zagraniczne.

Zarząd główny uwzględnił starania oddziału łódzkiego i zgodził się wydawać oddziałowi subsydium, z którego każdy biedny emigrant otrzymywać będzie 15 rb. na koszt paszportowe.

Wysokości sumy subsydium ani terminu nie oznaczono, gdyż będzie ono wydawane stale w miarę potrzeby.

(a) **Echa zawieszenia wypłat.** Właściciele u-

padłej firmy manufakturowej „M. Rogoziński” w Łodzi, której pasywa wynoszą 600,000 rubli, zwrócili się do wierzycieli z prośbą o moratorium. Wierzyciele zgodzili się na to, proponując ustanowić moratorium na lat 4. Obecnie właściciele firmy „M. Rogoziński” zażądali od wierzycieli rozłożenia wypłat na lat 8, przyczem obecnie zgadzają się dać tylko 20 proc. należności. Na takie warunki wierzyciele przystać nie chcieli i wystąpili do sądu okręgowego piotrkowskiego o ogłoszenie firmy „M. Rogoziński” upadłości.

(a) **Z Komitetu giełdowego.** Na posiedzeniu łódzkiego Komitetu giełdowego wybrano zastępców do trzeciego rewiru podatkowego z ramienia giełdy, mianowicie pp. Józefa Wolskiego i Adolfa Neugebauera.

(e) **Wystawa ogrodnicza w Łodzi.** Wczoraj, o godzinie 9 wieczorem w sali jadalnej fabryki Poznańskiego przy ul. Ogrodowej pod nr. 18, odbyło się posiedzenie nowo utworzonego komitetu wystawy ogrodniczej, zaprojektowanej przez związek ogrodników łódzki.

Przewodniczył prezes komitetu p. Aleksander Roszkowski. Obradowano przede wszystkim nad obraniem terenu pod wystawę. Ponieważ projektowana wystawa stanowić będzie pokaz i sprzedaż wytworów ogrodniczych, przeto jest pożądanem, aby znajdowała się możliwie w centrum miasta, dostępnem dla szerszych mas mieszkańców.

Wobec tego zaprojektowano, by wystawę tę urządzić w ogrodzie majstrów tkackich przy ulicy Przejazd i w tym celu postanowiono wejść w pertraktacje z dzierżawcą tej posesyi p. Böhme. W ogrodzie tym w porze letniej mieści się restauracja, która zostaje przeniesiona do lokalu po 15 września i ogród jest wówczas wolny. Otwarcie wystawy zaprojektowano na 19 września. Gdy sprawa terenu zostanie załatwiona ostatecznie do gubernatora piotrkowskiego uda się delegacja z prośbą o pozwolenie na urządzenie wystawy.

W wystawie mogą wziąć udział firmy ogrodnicze i z innych miast Królestwa Polskiego. Wystawa nosić będzie miano „Wystawy ogrodniczej m. Łodzi, oraz bliższych i dalszych okolic”. Posiadać będzie działki: sadownictwa, warzywnictwa, kwiaciarstwa, przetworów, nasion, narzędzi i maszyn ogrodniczych.

(x) **Losowanie dzieł sztuki.** W dniu wczorajszym o godz. 9, w kancelarii tow. „Talmud-Tora” odbyło się losowanie dzieł sztuki przeznaczonych na wygrane loteryi dobroczynnej.

Rzeźbę Kuny „Irydyon” wygrał nr. 4980, rzeźbę Aronsona „Chłopek” — nr. 1777, obraz Weinlesa „Wizja” — 3978.

Wygrane są do odebrania w kancelarii zarządu codziennie w godzinach biurowych.

(x) **Nowe linie kolejowe.** Ministerium komunikacji złożyło w Radzie ministrów wniosek o dokonaniu studyów dwóch nowych linii kolejowych z Lublina do Zamościa i z Tomaszowa Lubelskiego do Bełżca.

(a) **Z więzień.** Gubernator piotrkowski wydał pozwolenie, w myśl którego osoby duchowne mogą uczęszczać do więzień łódzkich w celach nakłaniania więźniów do przestrzegania artykułów wiary.

(e) **Ze szkół miejskich.** Naczelnik dyrekcji naukowej łódzkiej mianował na posadę nauczycielki miejskiej żydowskiej szkoły nr. 4 żeńskiej mieszkankę Łodzi, p. Karolinę Urbach, z pensją 600 rb. rocznie, z dniem 1 kwietnia r. b.

(e) **Wykłady religii.** Z powodu nieobsadzenia dotąd posady prefekta szkoły miejskiej nr. 5, naczelnik łódzkiej dyrekcji naukowej polecił nauczycielom tejże szkoły, pp. Brajerowi, Pojawisowi i Bazylewiczowi, aby wykładali religię katolicką do czasu mianowania prefekta. Jednocześnie polecono magistratowi wypłacanie wymienionym nauczycielom wynagrodzenia za wykłady religii w wysokości objętej etatem szkolnym.

(e) **Nominacya.** Na posadę komisarza sądowego przy łódzkim zjeździe sędziów pokoju po ś. p. Mirkowskim mianowano sekretarza tegoż zjazdu, p. Kozłowskiego.

(h) **Ze Stow. majstrów fabrycznych.** W sobotę, dnia 5 b. m., o godz. 8-ej wieczorem od-

będzie się zebranie członków Stowarzyszenia majstrów fabrycznych gub. piotrkowskiej.

(x) **Z Resursy rzemieślniczej.** Wczoraj udało się zarządowi Resursy rzemieślniczej pozyskać dla swoich chórów dyrektora Alojzego Dworzaczka, który z dniem 15-ym kwietnia obejmuje chóry męskie i mieszane.

Chcący się uczyć śpiewać, mogą się codziennie zapisywać w Resursie rzemieślniczej Widzewska 117, od godz. 8 wiecz.

Niezwykle energiczny dyrektor zamierza postawić chór na stopie wysokiej i dlatego prosi o liczne zebranie się na próbą lekcję w środę dnia 16 kwietnia, w którym to dniu będą skompletowane kadry śpiewaków.

(a) **Kasa poż.-oszczędn. urzędników poczty i telegrafu.** Pod przewodnictwem p. Łopatińskiego odbyło się onegdaj ogólne zebranie roczne członków kasy pożyczkowo-oszczędnościowej urzędników poczty, telegrafu i telefonów.

Odczytane sprawozdanie za rok 1912 wykazało, że liczba uczestników kasy stanowi 195; obroty wyniosły rb. 35,575 kop. 84; pożyczek wydano na sumę rb. 15,981; suma wkładów obowiązkowych rb. 3411 kop. 37, wkłady dobrowolnie rb. 319.

Zysku osiągnięto rb. 432 kop. 87, z czego zebrani postanowili wyznaczyć tytułem wynagrodzenia dla skarbnika rb. 40 i dla buchaltera rb. 75; pozostałość rozdzielono pomiędzy członków, jako dywidenda w stosunku 6% od wkładów.

Do zarządu wybrani zostali pp.: Łopatiński (prezes), Prądyński (vice-prezes), Grzesiowski (skarbnik), Dykow (buchalter) oraz Cieplak i Pietrow (członkowie).

Do komisji rewizyjnej pp.: Bartoszewski i Renz.

(e) **Z kasy pożyczek i oszczędności.** W ubiegłą niedzielę zwołane zostało ogólne zebranie członków łódzkiej kasy pożyczek i oszczędności, mającej swoją siedzibę przy ulicy Zarzewskiej, w celu przeprowadzenia dalszego ciągu obrad, zerwanych na pierwszym zebraniu przed świętami. Na obecnym zebraniu również obrady nie doszły do skutku, ponieważ liczba przybyłych była niedostateczna dla prawomocności uchwały, natomiast przez długi czas toczyły się zawzięte dyskusje agitacyjne dwóch obozów, jakie wytworzyły się wśród członków rzeczornej kasy.

Kasa ta, założona przez chrześcijan, posiada wielu członków żydów, z których na poprzednich wyborach weszło trzech do rady, dwóch do zarządu i dwóch do komisji rewizyjnej. Obecnie żydzi chcą całkowite rządy ująć w swe ręce i w tym celu przeprowadzają agitację.

Następne zebranie ogólne wyznaczono na nadchodzącą niedzielę.

Kasa ta założona została staraniem p. Hipolita Ciesielskiego w dniu 28 sierpnia 1912 roku i poczęła się rozwijać pomyślnie. W ciągu pierwszych czterech i pół miesięcy miała ona obrotu 24,225 rb. 38 kop., a zysku 2,055 rb. 71 kop.

(a) **Z Tow. opieki nad zwierzętami.** Na ostatnim posiedzeniu łódzkiego oddziału Towarzystwa opieki nad zwierzętami, jakie odbyło się pod przewodnictwem p. Edwarda Jezierskiego, postanowiono zmienić dotychczasową formę znaczenia chorych koni, mianowicie zamiast pieczęci lakowych zakładane będą na smurkach płomby z wyciśniętymi znakami Towarzystwa.

Ze względu na duże koszty oddział łódzki odmówił wzięcia udziału w wystawie kijowskiej, na którą zaprosiła go sekcja weterynaryjna tej wystawy.

Strażnikowi 3-go cyrkułu, Girzegorzowi Maśłowowi, za gorliwe spółdzielanie w celach Towarzystwa, postanowiono wydać nagrodę w sumie rb. 3.

Termin ogólnego zebrania rocznego członków oddziału wyznaczono na 11 b. m., a w razie niedojścia do skutku, na dzień 18 b. m. w sali hotelu Manteuffla, o godz. 8-ej wieczorem.

(x) **Ze Stow. majstrów przedzalnich.** Miejsiczne posiedzenie zarządu i członków Stow. majstrów przedzalnich odbędzie się w sobotę, 5 b. m., o godz. 8 wieczorem, w lokalu własnym przy ul. Andrzeja nr. 4.

(x) **Z „Lutni”.** Dyrektor Mazurkiewicz prosi uprzejmie wszystkich pp. lutnistów i pp. lutnistów o bezwarunkowe zebranie się na lekcję w piątek, dnia 4 b. m. w celu przygotowania re-

periodu na szereg koncertów, na których wystąpią chóry mieszane i męskie.

Początek lekcji dla pań o godz. 8 wieczorem, dla panów o godz. 9 wieczorem.

(x) Z Tow. muzycznego im. Chopina. Dyrektor chóru Towarzystwa prosi uprzejmie Szan. pp. członkinie i członków chóru o łaskawe przybycie w komplecie na próbę ogólną dziś, t. j. w czwartek, dnia 3 b. m., punktualnie o g. pół do 9 wieczorem do lokalu przy ul. Piotrkowskiej nr. 108.

(x) Zabawa taneczna. Zarząd stowarzyszenia robotników chrześcijańskich urządza w nadchodzącą sobotę 5 b. m. zabawę taneczną dla swych członków, ich rodzin i wprowadzonych gości.

Początek zabawy o godzinie 8 wieczorem.

(e) Wycieczka cyklistów. W nadchodzącą niedzielę, dnia 6 b. m., Tow. warszawskich cyklistów w Łodzi urządza wycieczkę sportową do Strykowa. Wyjazd z klubu przy ul. Nawrot nr. 23 wyznaczono na godz. 2 po poł.

(e) Z cmentarza starego. Główne ulice na starym cmentarzu katolickim doprowadzono już do należytego porządku. Brzegi ulic i rynsztoki zostały wybrukowane, a środek głównej alei ubity betonem i wyrównany na całej przestrzeni. Niektóre boczne uliczki również przyprowadzone zostały do należytego porządku i stary cmentarz pozyskał estetyczny wygląd, zwłaszcza, że większość grobów przyobleczona została w wiosenną szatę.

Pożądanemby było, aby dozór cmentarza ewangelickiego, sąsiadującego z katolickim, poszedł za przykładem dozoru cmentarza katolickiego i uporządkował główną aleję cmentarną obitą w piasek, podczas bowiem pochodów orszaków pogrzebowych podnoszą się tumany piasku i zasypują pyłem krzewy i rośliny na cmentarzach.

(x) Ruch chorych w szpitalu miejskim dla chorób zakaźnych i gorączkowych w tygodniu ubiegłym przedstawia się, jak następuje: W dniu 24 z. m. było chorych na ospę 3, w tygodniu sprawozdawczym przybyło 2, pozostało na kuracji w dniu 31 z. m. 5 chorych. Na szkarlatynę było chorych 6, przybyło 1, pozostało na kuracji 7. Na dur wysypkowy było chorych 3, przybyło 2, wypisało się 2, pozostało 3. Na różę był chory 1, przybyło 1, pozostało na kuracji 2. Pod obserwacją przybyło 1, wypisało się 1. Ogółem w dniu 24 z. m. było chorych 13, w tygodniu sprawozdawczym przybyło 7, wypisało się 3; pozostało na kuracji w dniu 31 z. m. chorych 17. Na tyfus plamisty od początku roku 1913 było chorych 12.

(a) Z sądów. Drugi wydział karny piotrkowskiego sądu okręgowego, na kadencji w Łodzi rozpatrywał sprawę księdza Bolesława Karwowskiego oskarżonego o to, iż 3 sierpnia 1909 r., dając ślub w kościele w osadzie Dobra, powiatu brzezińskiego, w mowie ślubnej miał wypowiedzieć szereg zdań, ubliżających wyznaniu maryawickiemu. Po przesłuchaniu świadków i naradzie, sąd uwolnił ks. Karwowskiego od odpowiedzialności.

(x) Uciekający kelnier. W cukierni p. Michała Ulrichsa p. X. zgubił portfel z kilkunastu rublami. Znalazł go p. Wilhelm Neuman i zwrócił właścicielowi.

(e) Echo postrzelenia. W sprawie zagadkowego postrzału 12-letniego Eliasza Zuto, który leży się w szpitalu Poznańskich, śledztwo ustaliło, że postrzelony on został wypadkowo przez swego kolegę, Aleksandra Chlebińskiego, podczas oglądania nabitego pistoletu. Po wypadku Chlebiński i brat ranionego, Izaak Zuto, myśląc, że Eliasz zabity, przerażeni zbiegli, nie mówiąc nikomu o wypadku.

(p) Z głodu. Na Zielonym Rynku znaleziono wczoraj 80-letnią staruszkę, Weronikę Smugowską, bez zajęcia i mieszkania, w zupełnym wyczerpaniu sił z głodu i choroby. Lekarz Pogotowia przewiózł ją do szpitala Aleksandra.

— Na ul. Dzielnej nr. 36 z tego samego powodu zastała Maryanna C., lat 55, bez zajęcia i mieszkania i na ul. Piotrkowskiej nr. 71 H. M., lat 18.

W ostatnich dwóch wypadkach nieszczęśliwemi zaopiekowała się publiczność.

(p) Najechanie samochodem. Na ul. Przejazd nr. 12 najechany został samochodem Stefan Rutkowski, 10-letni syn stróża, przejeżdżając na bruk, odnosząc okaleczenie głowy, zwichnięcie prawej nogi i ogólne potłuczenie. Doraźnej pomocy udzielił mu lekarz Pogotowia.

(h) Zapalenie się buski. Wczoraj, o godzinie pół do 12 o północy wynikł pożar w budce nr. rynku Leonhardta. Ogień stłumił IV oddział straży ogniowej ochotniczej.

(e) O szkoły w Tomaszowie. W tych dniach magistrat tomaszowski otrzymał zapytanie naczelnika łódzkiej dyrekcji naukowej, czy w Tomaszowie jest potrzebny średni zakład naukowy i jaki? Z tego powodu zwołane zostało zebranie obywateli miejskich, złożone przeważnie z Niemców i Żydów, na którym postanowiono prosić o założenie gimnazjum filologicznego rządowego. Na urzeczywistnienie projektu miasto zobowiązało się ofiarować plac pod budowę domu dla tej uczelni oraz wypłacać rocznie subsydyum z kasy miejskiej w kwocie 5,000 rb. i 3,500 rb. w formie podatku osobistego, w stosunku 8% podatku rządowego. Uchwała ta przesłana została do władz naukowych.

Obecnie w mieście jest 18 szkół początkowych, w których uczy się 1000 dzieci, a 500 pozostaje bez nauki. Podatek na utrzymanie tych szkół wynosi 20,000 rb. Ponieważ podatku tego zwiększyć już nie można, a ofiarowane sumy mogą nie wystarczyć na utrzymanie gimnazjum, przeto w podaniu wyrażono prośbę o udzielenie także subsydyum rządowego.

Szkola handlowa 7-klasowa w Tomaszowie zwalczać musi z trudem brak funduszy na jej utrzymanie, które niewątpliwie zwiększa się jeszcze przy otwarciu gimnazjum rządowego.

(a) Z Konstancynowa. W niedzielę nadchodzącą w Konstancynowie, w lokalu miejscowej szkoły początkowej nr. 2, odbędzie się roczne ogólne zebranie pełnomocników T-wa pożyczkowo-oszczędnościowego.

Porządek dzienny zebrania obejmuje sprawozdanie z działalności T-wa za r. z. oraz wybory członków rady i zarządu.

(a) Kandydat na sędziego gminnego. Z powodu zgonu ś. p. J. Szaniawskiego, sędziego gminnego 6 okręgu powiatu łódzkiego, odbędzie się na nadchodzących zebraniach gminnych wybory nowego sędziego.

Kandydatami na to stanowisko są pp: Jan Kostanecki, Józef Stegman i Bronisław Piątkiewicz — z gminy Puczniew, Teodor Majster — z gminy Rszew, Karol Olszewski i Adol Wagner z gminy Brus, oraz Hugo Tobiałelli i Jan Gomułski z gminy Babice.

(a) Pokasani przez psa wściekłego. We wsi Czarnocinie, w pow. łódzkim, wściekł się pies, należący do Antoniny Mamelkowej i pokasał dwoje dzieci: 10-cio letnią Stanisławę Cerankównę i 7-letnią Rozalię Mamelkową. Psa zabito, a pokasane dziewczęta odesłano na kurację do lecznicy d-ra Palmirskiego w Warszawie.

(e) Zwrot gmachów po-klasztornych. Po ogłoszeniu Ukazu Najwyższego o tolerancji religijnej, obywatele miasta Piotrkowa wystąpili do władzy wyższej z prośbą o zwrot gmachów po-klasztornych, przyległych do kościoła po-bernardyńskiego, w których mieściła się do niedawna drukarnia rządowa, redakcja „Gubernialnych wiadomości“, a dotąd jeszcze mieścił się archiwum gubernialne i lokale służby niższej rządu gubernialnego.

Sprawa ta przechodziła różne instancje wreszcie znalazła się na drodze ku urzeczywistnieniu.

W tych dniach otrzymano zapytanie generał-gubernatora warszawskiego, na co te gmachy zostaną przeznaczone, gdyby zwrot ich został urzeczywistniony. Na zapytanie to gubernator piotrkowski dał odpowiedź przychylną, rokującą zwrot gmachów kościołowi.

(a) Kradzież pieniędzy. Onegdaj z mieszkania Jana Zenderskiego, przy ulicy Piaskowej w Zgierzu, skradziono 130 rb. Sprawców kradzieży nie wykryto.

S Z T U K A.

(x) Teatr popularny. Z kancelarii teatralnej komunikują nam:

Dziś w czwartek „Jarmark małżeński“ wesoła komedia Okonkowskiego.

W piątek komedia J. Dobrzańskiego p. t. „Żołnierz królowej Madagaskaru“ w 4 aktach.

W sobotę po poł. po cenach najniższych „Upiory“ Ibsena.

Pełne próby odbywają się z tragedii Fr. Schillera p. t. „Intryga i miłość“. Dzieła Schillera na scenach teatru zajmują pierwsze miejsce obok Goethego i Szekspira. Jest więc nadzieja,

że sobotnia premiera ściągnie tłumy publiczności, żadne silnych wrażeń.

(x) Teatr Polski (Cegielniana 63). Kancelarya teatralna komunikuje nam:

Dziś zespół naszego teatru daje przedstawienie w Zgierzu, gdzie wystawiona będzie wyborna krotowila p. t. „Pies gończy“.

W sobotę o g. 3 i pół po poł. po cenach najniższych „Święto pokoju“ Hauptmana.

W niedzielę o 3 po poł. po cenach popularnych „Święto pokoju“; o 8 min. 15 wieczorem „Rampa“ („Na scenie i za sceną“), komedia barona Roitschilda (ceny niższe).

Od czwartku przyszłego tygodnia rozpoczną się gościnne występy znakomitej artystki teatrów rządowych warszawskich, p. Stanisławy Lubicz-Sarnowskiej, na które utalentowany gość wybrał następujące sztuki: „Serce nie sługa“, „Dyabeł i karczmarz“ i „Panna Maliczewska“.

(x) Wielki koncert Tow. muz. im. Szopena zapowiadany na sobotę bieżącego tygodnia w sali koncertowej przy ulicy Dzielnej obudził w mieście duże zainteresowanie.

Udział w koncercie przyjmuje niesłyszany jeszcze w Łodzi wyborny pianista Jerzy Zurawlow i dobrze znany muzykalnej Łodzi Józef Smidowicz.

Znakomici młodzi artyści wypełnią większą część programu wykonaniem na dwa koncerty fortepiany: Variations cis-mol Schütta, Suty nr. 3 Arenskiego, koncertu patetycznego Liszta i innych utworów.

Poza tym dyrektor Tow. muz. A. Brandt, T. Goebel, H. Goebel i G. Horak odegrają piękny kwartet Borodina.

W końcu deklamacya p. Bronisławy Rodmundowej i śpiew p. Idy Kohn (arya Santuzzy z „Rycerskości wieśniaczej“, pieśń tęsknoty Griega i „Kiedy odchodzi“ (słowa Konopnickiej) Edmunda Waltera dopełni całości pięknego programu.

Czeka więc miłośników muzyki uczta artystyczna nielada.

Bilety nabywać można wcześniej w księgarni Gebethnera i Wolfa, Piotrkowska nr. 87, a w dzień koncertu w sali koncertowej od godziny 7 wieczór.

Z KROLESTWA.

—?

Ujęcie mordercy ś. p. Węglińskiego. W ubiegły wtorek pod stacją kolei nadwiślańskich straż ziemską aresztowała podejrzanego mężczyznę, odpowiadającego rysopisowi bandyty, dzikiego mordercy ś. p. Węglińskiego.

Czy tak jest w istocie dowiodą dopiero zarządzone konfrontacje z tymi, którzy bandytę widzieli osobiście przy „robocie“.

Tragedya miłosna. Piotr Gała 26-letni robotnik fabryki „Zawiercie“ w Sosnowcu od lat 3 starał się o rękę 18-letniej Bronisławy Tajchmanówny, córki robotnika fabryki „Katarzyna“. Gdy w ubiegły wtorek dziewczyna oświadczyła mu, że nie wyjdzie za niego za mąż, Gała strzelił do niej z rewolweru, raniąc ją w pierś, poczem sam śmiertelnie ranił się w głowę. Przewieziony do szpitala, nieszczęśliwy amant wkrótce zmarł. Stan Tajchmanówny nie budzi obaw.

Zabity przez pociąg. Wczoraj około godz. 6 z rana w pobliżu stacji Kielce na 121 wiorście pociąg zabił niewiadomego z nazwiska 35-letniego mężczyznę; z odzieży wnoszą, że to robotnik kopacz z Rosyi.

Pod kołami parowozu. Onegdaj o godz. 5-ej po poł. na linii obwodowej, na posterunku Naf-ta, wpadł pod koła parowozu Piotr Łukasik, 12 lat liczący, któremu koła obcięły lewe biodro i prawą stopę. Odwieziono go do szpitala dziecięcego.

TELEGRAMY.

Demonstracya przeciw Czarnogórz.

LONDYN, 2 kwietnia. (wl.) Uważają tutaj położenie międzynarodowe za bardzo poważne i sądzą, że demonstracya nie osiągnie zamierzonego celu; z drugiej zaś strony zaostrzy się tylko apetyt Austrii.

WIEDEN, 2 kwietnia. (wł.) Donoszą z Durrazzo, że przybyła tam ciężka artyleria serbska.

WIEDEN, 2 kwietnia. (wł.) Dziś odbyła się ponowna konferencja pod przewodnictwem hr. Berchtolda, w której brali udział wszyscy oficerowie marynarki.

LONDYN, 2 kwietnia. (wł.) Angielska admirałcyca wyznaczyła jako drugą stację lotniczą miejscowość pod Sout-Hampton.

CETYNIA, 2 kwietnia. (wł.) Tutejsze półurzędowe dzienniki oświadczają, że Czarnogóra na notę mocarstw miała jedną tylko odpowiedź, a to odrzucenie tej noty i zdobycie Skutari, które lada chwila nastąpi. Tylko po zdobyciu twierdzy rokowania pokojowe mogą nastąpić.

O oddaniu Skutari Albanii nie może być mowy. Jeżeli mocarstwa sądzą, że Skutari musi należeć do Albanii, powinny je gwałtem odebrać tak, jak zostało gwałtem zdobyte.

Energicznemu królowi Mikołajowi należy się ze strony poddanych za jego stanowczość wielka wdzięczność. Czarnogóra poniosła tak ogromne ofiary, że słuszenie się jej nagrodą należy. W dalszym ciągu dziennik pisze, że załoga turecka na Taraboszu odcięta jest zupełnie od twierdzy.

PARYŻ, 2 kwietnia. (wł.) Stojący w porcie Pireus krążownik francuski „Quimes” otrzymał rozkaz, aby był w pogotowiu do wyjazdu; ma on się bowiem udać do Korfu i tam przyłączyć się do angielskiej dywizji floty.

RZYM, 2 kwietnia. (wł.) Do Brindisy przybyły dwa włoskie krążowniki, które prawdopodobnie otrzymają rozkaz przyłączenia się do demonstracji.

PARYŻ, 2 kwietnia. (wł.) Wobec odmownej odpowiedzi Czarnogóry na notę wielkich mocarstw, uważają w tutejszych kołach politycznych demonstracje flot za nieuniknioną. Francja gotowa jest do współudziału, jeżeli Rosja poleci jej jasno i dobitnie zastąpienie siebie w demonstracji. Stanowisko Rosji w tym kierunku jest zdecydowane, Francja czeka tylko na odpowiedź instrukcje z Petersburga.

WIEDEN, 2 kwietnia. (P.) „Neue Freie Presse” w artykule czołowym stara się zastraszyć Serbię, Czarnogórę i Rosję za pomocą różnych podejrzeń.

Gazeta ta przypomina królowi Mikołajowi przeznaczone dla niego bomby, pochodzące z Serbii.

Serbska gazeta zwraca uwagę, że król Mirko, ożeniony z Nafalią Konstantynowiczówną, krewną Obrenowiczów, może stać się pretendentem do tronu serbskiego.

Pod adresem rządu rosyjskiego gazeta zaznacza, że nacjonaliści rosyjscy i panslawiści, chcąc przeszkodzić Rosji w wzięciu udziału w uchwałach Europy — są to przebrani rewolucjonści.

PETERSBURG, 2 kwietnia. (P.) Pet. Ag. tel. poinformowała się, że wobec uznanej na konferencji ambasadorów w Londynie konieczności demonstracji flot na wodach Czarnogóry, Rosja sama nie biorąc udziału w demonstracji, wypowiedziała się na rzecz tego, żeby demonstracja miała charakter międzynarodowy przy udziale okrętów Francji i Anglii.

Pod Skutari.

WIEDEN, 2 kwietnia. (wł.) Z kół dobrze poinformowanych donoszą, że bombardowanie Skutari ustało; oczekują dalszych posiłków serbskich. Bombardowanie miasta rozpocznie się jutro z powrotem.

SOFIA, 2 kwietnia. (wł.) Inspirowany „Maly journal” donosi, że rząd bułgarski solidaryzuje się zupełnie z Czarnogórą w sprawie Skutari. Jeżeli Austria przedsięwzięcie akcję przeciw Czarnogórze, to będzie miała do czynienia z całym związkiem państw bałkańskich.

RZYM, 2 kwietnia. (wł.) Losy Skutari uchodzą tutaj za rozstrzygnięte. Panuje zdanie, że twierdza jeszcze dziś się podda.

BIAŁOGROD, 2 kwietnia. (wł.) Rząd serbski oświadczył, że nie może swoich wojsk wycofać z Albanii i z pod Skutari, dokąd nie zostanie uregulowana południowa granica Albanii.

PETERSBURG, 2 kwietnia. (wł.) Otrzymało tu podczas dnia wiadomości o zdobyciu przez czarnogórców Skutari, ale potwierdzenia urzędowego tej wiadomości do wieczora nie otrzymano.

Koła polityczne petersburskie zachwycone są stanowczością Czarnogórze.

WIEDEN, 2 kwietnia. (wł.) Pogłoski o upadku Skutari nie sprawdzają się. Do Skutari przywieziono dzisiaj oblężnicze działa serbskie, które ustawiono na pozycjach.

Wznowienie szturmów ma nastąpić jutro.

W sprawie Albanii.

RZYM, 2 kwietnia. (wł.) Izmail Temal-bej, naczelnik prowizorycznego rządu albańskiego był na posłuchaniu u ministra spraw zagranicznych.

Temal-bej oświadczył, że blokada Walony, przeprowadzona przez greków, skazała na śmierć głodową obywateli przez czas 20 dni. Temal-bej prosił o wpływy na greków, aby blokady zaniechali.

BERLIN, 2 kwietnia. (wł.) Śród albańczyków panuje przekonanie z powodu stanowiska Temal-beja, jakie zajmuje w sprawie obsadzenia tronu albańskiego. Według zdania tutejszych kół politycznych, albańczycy pragną na tron jednego z książąt niemieckich.

BERLIN, 2 kwietnia. (wł.) Sprawa oznaczenia południowych granic Albanii przedstawia tak poważne trudności, że w najbliższym czasie nie będzie mogła być załatwiona i będzie wymagała dłuższego czasu. Grecja wystosowała memoriał do wielkich mocarstw w sprawie granic i oświadcza, że nie odstępuje pod żadnym pozorem terytoriów, które zabrala. Grecja poniosła tyle ofiar, że słuszenie jej się należy, jak twierdzi memoriał, odpowiednia rekompensata. W samym Epirze poległo 15 tysięcy greków, wobec czego uznać nie może żądań wielkich mocarstw a szczególnie Włoch.

Różn.

BERLIN, 2 kwietnia. (wł.) Centrum oświadczyło się ostatecznie przeciw dodatkom kresowym i postanowiło w trzecim pytaniu głosować przeciwko i nie godzić się na żadne warunki kompromisowe.

LWOW, 2 kwietnia. (wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmiku, które trwało półtorej godziny, przywódca rusinów Lewicki oświadczył, że rokowania w sprawie reformy wyborczej nie postępują naprzód. Zapytywał się on marszałka, czy jest skłonny do dalszego prowadzenia i przyspieszenia tych rokowań. Wogóle sytuacja przedstawia się poważnie i grozi nowymi powikłaniami.

BRUKSELA, 2 kwietnia. (wł.) Ostatecznie sąd apelacyjny wydał wyrok, odrzucający pretensje córek zmarłego króla belgijskiego co do spadku. Mogą one dziedziczyć tylko 16 milionów franków, które zmarły król testamentem określił jako swoją prywatną własność, zaś 60 milionów, ulokowanych w akcjach Kongo przechodzą na państwo.

Z ostatniej chwili.

Wiedeń, 3 kwietnia. (wł.) W ostatnich czasach wykryto systematyczną kradzież rur armatnich. Kradzieży tych, bardzo licznych, dokonywali robotnicy, pracujący pod dozorem podoficerów.

Wiedeń, 3 kwietnia. (wł.) Donoszą tu, że wczoraj przybył do Antivari grecki torpedowiec, i po krótkim pobycie odjechał. Donoszą dalej, że 16 greckich transportowców, eskortowanych przez greckie okręty wojenne, przybyło do San Giovanni di Medua.

Sofia, 3 kwietnia. (wł.) Wszyscy ministrowie bułgarscy odjechali do Adrianopola, aby uczestniczyć w uroczystym wjeździe cara Ferdynanda do miasta.

Londyn, 3 kwietnia. (wł.) Panuje tu przekonanie, że Czarnogórze ustąpi pod wpływem pierwszej demonstracji floty.

Urzędowa „Westminster Gazette” jest zdania, że akcja demonstracyjna będzie spokojna i obejdzie się bez rozlewu krwi. Dziennik wyraża nadzieję, że wojska austriackie nie wkroczą na terytoria czarnogórskie.

Zdanie urzędowego biura Reutersa, omawiające, jakie środki przedsięwzięcie Austria w razie niepowodzenia demonstracji floty, zdaniem gazety ma charakter hipotezy i nie zasługuje na poważne rozstraszanie.

Białogrod, 3 kwietnia. (wł.) Donoszą tu, że Tarabosz jest bombardowany w dalszym ciągu. Po zajęciu linii tureckiej, oszańcowano się w odległości 100 metrów od ostatnich redut tureckich. Artyleria turecka odpowiada bardzo słabo, prawdopodobnie z braku amunicji.

Cetynia, 3 kwietnia. (wł.) Wczoraj ukazała się eskadra austriacka pod Mirkoicvic, pomiędzy Antiwari i Dulcigno. Eskadra zbliżyła się od wybrzeża na 10 mil odległości. Zdaniem tutejszych kół politycznych, demonstracja rozpoczęła się z chwilą ukazania się okrętów.

Wiedeń, 3 kwietnia. (wł.) Demonstracja floty rozpoczęła się wczoraj. Okręty austriackie i włoskie krążą koło wybrzeża czarnogórskiego.

Wiedeń, 3 kwietnia. (wł.) Program austriackiej akcji przeciw Czarnogórze jest następujący:

Akcja na wodach czarnogórskich ma ograniczyć się do spokojnego krążenia floty, aby przez samą jej obecność zademonstrować Czarnogórze wolę Europy. Jeśli Czarnogórze będzie trwało w oporze, to nastąpi zajęcie miast Antiwari i Dulcigno. Gdyby i na to Czarnogórze nie reagowało, to Austria i Włochy otrzymają mandat od mocarstw do zmuszenia siłą armii serbskiej i czarnogórskiej do opuszczenia stanowisk pod Skutari, a wrazie zajęcia go, do opuszczenia miasta.

Co do ostatniego środka decyzja mocarstw jeszcze nie zapadła.

Sofia, 3 kwietnia. (wł.) Odpowiedź Bułgarii na notę mocarstw jeszcze nie nastąpiła.

Odpowiedź została odroczone, ponieważ Grecja zażądała pewnych zmian w odpowiedzi.

Wiedeń, 3 kwietnia. (wł.) Z ramienia cesarza austriackiego i następcy tronu pojedzie do Berlina na ślub księżny Luizy, który odbędzie się 24 maja, przyszły następca tronu austriackiego, arcyksiążę Karol Franciszek Józef.

Wiedeń, 3 kwietnia. (wł.) Z Kataro donoszą, że eskadra austriacka, która się tam pojawiła, składa się z 5 wielkich i 2-ch małych okrętów wojennych. Okrętu niemieckiego „Wrocław”, jak również okrętów francuskich jeszcze nie widziano.

Rzym, 3 kwietnia. (wł.) Panuje tu silny rozdźwięk pomiędzy rządem włoskim i częścią prasy. Gazeta „Giornale di Italia” żali się, że Włochy biorą udział w demonstracji floty, lecz twierdzi, że demonstracja ta pozostanie bez skutku i jest bezcelową. Pismo zapytuje, co za znaczenie ma ta akcja przeciwko państewku, które nie posiada ani floty, ani portu. A co potem będzie, jeśli akcja ta nie osiągnie celu? Kto stanie się egzekutorem woli mocarstw? Jeśli zaś Austria wylądować swoje wojska pod Skutari, to sytuacja stanie się niezmiernie groźna.

Białogrod, 3 kwietnia. (wł.) Do San Giovanni di Medua przybyło 12 serbskich 15 haubic oraz ciężkie armaty, które będą ustawione na wyżynach Szeroka Góra, koło Busati. Armaty te skierowane będą na twierdzę. Wczoraj przypuszczono podobno jeszcze jeden szturm generalny do Skutari. W kołach urzędowych twierdzą, że Serbia wysyła całą dywizję Desadrina na pomoc Czarnogórze.

ODPOWIEDZI REDAKCYI.

Panu Krasz... „Prima Aprilis”, która zrobiła „Neue Lodzer Zeitung”, należy do najlepiej pomyslnych, jakie ukazywały się w tym roku w dziennikach wychodzących w Królestwie Polskiem. Nie można tej gazecie brać tego za złe. List Szan. Pana poszedł do kosza.

Słynna powieść apologetyczna z życia Pana Jezusa p. t.

„ŻYDOWSKIE DUSZE”

Str. 500 cena rb. 1, półca.

Księgarnia Przeglądu Katolickiego
ulica Andrzeja № 3.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy okazali nam współczucie w ciężkim naszym smutku i odprowadzili na miejsce wiecznego spoczynku drogie nam zwłoki niezapomnianego

ś. † p.

JANA HENRYKA FORSTERA

a w szczególności zaś wielebnemu duchowieństwu prawosławnemu za ciepłe słowa pociechy nad grobem, chórowi cerkiewnemu, Sz. Zarządowi Tow. Akc. „L. Geyera“, pp. urzędnikom, majstrom i robotnikom pomienionej firmy, panom, którzy na barkach swych ponieśli ciało do grobu, Rosyjskiemu Towarzystwu „Touring Club“ oraz za złożone wieńce, składamy z głębi serca „Bóg zapłać“

Stroskana Rodzina.

1120

P. P.

Niniejszem mam zaszczyt podać do wiadomości mojej klienteli, jak również osobom zainteresowanym, iż moja fabryka mebli trzcinowych, oraz wyrobów koszykarskich pod firmą:

Rudolf Gall

(Nawrot 5, tel. 29-21)

z dniem dzisiejszym przeszła na wyłączną własność: **p. K. Schliengera.**

Dziękując za poparcie, jakiego firma moja w ciągu wielu lat doznała, łączę niepokorną nadzieję, iż Sz. Klienci zechcą łaskawie następcy memu okazać należne zaufanie.

Z poważaniem

Blandina Gall, wdowa.

Łódź, d. 1 kwietnia 1913 roku.

Powołując się na powyższe ogłoszenie, mam zaszczyt ze swej strony podać do ogólnej wiadomości Sz. mieszkańcom m. Łodzi i okolicy, iż kupiona przezemnie fabryka prowadzona będzie pod dotychczasową firmą i pod kierunkiem wyszkolonych fachowców.

Zaznaczam jednocześnie, iż starać się będę przez akurata i solidną obsługę uzyskać zaufanie mojej Sz. Klienteli i produkcję tak uzupełnić, by zaspokoić jaknajdalej idące wymagania.

Z poważaniem

K. Schlienger

właśc. firmy:

Rudolf Gall.

Łódź, d. 1 kwietnia 1913 roku.

1106

Ziemi ogrodowej z zabudowaniami

w Łodzi lub w okolicy mógł kilka lub kilkanaście **poszukuje się** na długoletnią dzierżawę lub też do kupna na warunkach bardzo dogodnych. Oferty szczegółowe do soboty proszę składać w administracji Rozwoju pod „Ziemia“.

1082

W Rudzie Pabianickiej

poszukuje się ziemi pod ogród

na lat kilka w dzierżawę blisko przystanku tramwajowego. Oferty pod „Ruda“ do administracji „Rozwoju“.

1080

Oddział sprzedaży towarów

858

przy

VI-ym Towarzystwie Pożyczkowo - Oszczędnościowym

Łódź, ul. Przejazd № 14, telefon 28-28.

Poleca towary na ubrania męskie gwarantowanej dobroci po cenach fabrycznych.

Sprzedaż odbywa się w godzinach biurowych t. j. od 10-ej rano do 3-ej po południu, a oprócz tego we wtorki, w czwartki i w soboty od godz. 6-ej do 8-ej wieczorem.

7.000 rb.

potrzebuję na I-szy № hipoteki. Oferty „J. D.“, przyjmuje administracja „Rozwoju“.

1098

Ostrzeżenie.

Zgubiono trzy akta kupna placu przy drodze Rogi, №№ 3350, 1355, 421, zastrzeżenie zrobione, akta są nieważne. W. Fice. 1104

ŚLUSARZE - BRYGADYŚCI

którzy umieją pracować podług rysunków chody, bramy i lepsze gięte - budowlane roboty mogą się zgłosić: **Ulica Długa № 162.**

1064

DO KIJOWA

Potrzebny KORESPONDENT-

handlowiec, polak, znający gruntownie język niemiecki oraz pożądanym francuski do biura agent. komisowego na pensję i proc. Oferty pisemne ze wskazaniem dotychczasowej pracy, referencyj i świadectwa pod „Korespondent-handlowiec“ do Biura Ogłoszeń „REKLAMA“, Kijów, Kraszowatyk № 41.

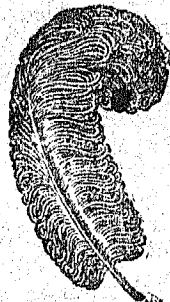
927

SZYBKE WZMOCNIENIE
CIAŁA I DUCHA, USPOKOJENIE NERWÓW
WZBUDZENIE APETYTU, POLEPSZENIE TRAWIENIA
zapewnia ni
użyte
Dostać można we wszystkich aptekach i składach aptecznych.
prosimy żądać koniecznie z nazwiskiem D-ra HOMMELA
Literature i broszury ze zdaniem lekarzy wysyłamy bezpłatnie
Fabryka Hematogenu Dr HOMMELA, 3Ph ul. Smoleńska 33

FABRYKA STRUSICH PIÓR I FANTAZJI

Neubaugasse 12 **Michał Pollak, VII,** Neubaugasse 12

Tylko własnego wyrobu. = Bardzo solidna obsługa.

Pierzezy:

40 cm. długości od Kr. 15.— i wyżej
pierwszorządny gat., podwójnie skręcane
50 cm. długości od Kr. 24.— i wyżej
pióra strusie amazonki w najlepszym gat.
50 cm. długości od Kr. 50.— i wyżej

zależnie od
długości

Nowości na każdy sezon w fantazyach i piórach.

Przy zamawianiu uprasza się o przesłanie odpowiedniego zadatku.

929

Letnisko na stałe

poszukuję do nabycia letnisko na jedną do dwóch rodzin z większym ogrodem, w położeniu pięknym nad wodą i w bliskości lasu, w okolicy miasta Łodzi, łatwo dostępnej i z dogodną komunikacją.

Zaofiarowania z podaniem ceny i opisem położenia uprasza się złożyć pod „Letnisko“ w Administracji „Rozwoju“.

1108

Zarząd Drogi Żel. Fabryczno-Łódzkiej

niniejszem podaje do powszechnej wiadomości, że na stacyi towarowej Łódź-Fabr. w dniu 7 kwietnia n. st. 1913 roku o godzinie 10-ej rano na zasadzie artykułu 84 Ogólnej ustawy rosyjskich dróg żelaznych będą sprzedawane z głośnej licytacji niewykupione przez odbiorców towary, przybyłe za frachtami: Granica W. W. 77803 cebula świeża, wysyłający A. Hamburger i nieprzyjęty przez odbiorcę Bogdańskiego, ser ruski przybyły przy frachcie st. Zamirze Aleks. 315, wysyłający Kaufman.

Na stacyi Łódź-Karolew w dniu 7 kwietnia n. stylu 1913 roku o godzinie 2-ej po południu będzie sprzedana z głośnej licytacji niewykupiona przez odbiorcę cielęcina przybyła przy frachtach Ziabrowka L. Rom. 2047 i 2048, wysyłający S. I. Rymorew.

W razie gdyby licytacja w dniu wyżej oznaczonym do skutku nie doszła, to powtórna ostateczna sprzedaż odbędzie się na stacyi Łódź-Fabr. w dniu 8 kwietnia n. st. 1913 r. o godzinie 10 rano, a na stacyi Łódź-Karolew tegoż dnia o godzinie 2 po południu.

989

Potrzebna panna

do garderoby dziecinnej. Wiadomość: Mikołajewska 22, front, parter.

1100

Pracownia Kapeluszy Damskich

ULICA PRZEJAZD № 12

JÓZEFA KAŁADULSKIEGO

poleca na sezon duży wybór najnowszych fasonów stonkowych, również przyjmuje kapelusze do przerabiania na najnowsze fasony, prania i farbowania. Ceny umiarkowane.

108

3 pokoje

sala zdatna na klub, stowarzyszenie, do wynajęcia zaraz, lub od 1-go lipca. Wiadomość: Hotel Imperyal, Piotrkowska 17.

1042

SPRZEDAM:

łóżko żelazne z materacem siatkowym, rower, kufer, palto letnie męskie, 2 ubrania męskie; obejrzyć można codziennie od godz. 5 — 6 po południu. **Ogrodowa № 26, korytarz 2 m. 3.1076**

Z rzemieślniczego towarzystwa pożyczkowo - oszczędnościowego.

W poniedziałek ubiegły o godzinie 4-ej po południu w lokali „Lutni” odbyło się ogólne roczne zebranie członków rzemieślniczego towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego.

Zebranie zajął prezes zarządu p. Leon Grzybowski w obecności 205 osób. Na przewodniczącego wybrano p. Krestyanowa, inspektora drobnego kredytu, który zaprosił na asesorów pp. A. Schneidra, H. Certowicza, A. Wróblewskiego i Kołodziejskiego, na sekretarza zaś p. A. Lewandowskiego. Po ukonstytuowaniu się prezydium przystąpiono do odczytania sprawozdania z działalności zarządu.

W dniu 1 stycznia 1912 r. było liczyło 2075 członków, w roku sprawozdawczym zapisano się na członków 530, w tymże czasie wykreślono na własne żądanie 426 członków, z powodu śmierci 8, z innych powodów 20, ogółem 454, tak że dnia 31 grudnia 1912 r. pozostało członków 3051.

Wkłady oszczędnościowe w dniu 1 stycznia 1912 r. wynosiły 1032 wkładów na ogólną sumę 194,220 rb. 92 kop., dnia 31 grudnia 1912 r. — 1005 wkładów na ogólną sumę 211,639 r. 42 kop.

W roku sprawozdawczym wydano pożyczek 1503 na sumę 239,879 rb. 47 kop.; przeciętna wysokość pożyczki wynosiła około 159 rbj.

W dniu 31 grudnia 1912 r. pozostało pożyczek na sumę 335,555 rb. 49 kop.; ogólny obrót w roku 1912 wyniósł 1,176,473 rb. 98 k.

Wpłynęło procentów od pożyczek 28,984 rb. 22 kop., proc. od lokowanej gotówki 459 rubli 95 kop.; zwrot kosztów salowych 2205 rb., na ustawy i książeczki 132 rb. 50 kop., za sprawozdania członków i pożyczycieli oraz inne 1190 57 kop.; ogółem 32,972 rb. 24 kop.

Wydatkowano na wynagrodzenie zarządu rb. 2276 kop. 25, rady 1815 rb., komisji rewizyjnej 100 r., pracowników 9776 rb. 25 kop., księgi i druki 487 rb. 40 kop., materiały kancelaryjne 108 rb. 53 kop., koszty sądowe 1455 rb. 30 kop., pocztowe 61 rb. 45 kop., różne 1393 ruble 43 kop., podatki państwowe 1342 rb. 11 kopiejek, opał i światło 270 rbj 91 kop., lokal 1000 rb., umorzenie inwentarza 117 rb. 90 kop., zwrot procentów od pożyczek spłaconych przed terminem 459 rb. 94 kop., procenty od wkładów i długów 338 rb. 56 kop.

Czysty zysk wyniósł 338 rb. 56 kop.

Sprawozdanie powyższe zebrani zatwierdzili. Czysty zysk 338 rb. 56 kop. rozdzielono w sposób następujący. Na kapitał zapasowy 38 rb. 56 kop., na wpis dla córki członka towarzystwa 70 rubli, na stypendium im. Prusa przy szkole rzemieślniczej Chrz. Tow. D. 100 rb., na Gniazdo 50 r. do dyspozycji komitetu obywatelskiego 50 rb. i na wpisy dla niezdolnych uczniów do podziału pomiędzy uczelnie do uznania zarządu 30 rb. Budżet na rok 1913 zatwierdzono, sumie rb. 17250.

Następnie przewodniczący prosił zebranych, aby rozwinęli agitację za składaniem oszczędności drobnych, które z jednej strony znacznie zasilać będą fundusze towarzystwa, a z drugiej umożliwią zarządowi zmniejszenie stopy procentowej.

Do zarządu wybrany został p. Witkowski, do rady pp. P. Zieliński i P. Lasocki, do komisji rewizyjnej pp. Czaplicki, Andrzejewski i Krowicki.

(h)

Orkan w Omaha.

W Wielki piątek i w Wielką sobotę straszliwy orkan nawiedził — jak doniosły już depesze — stany północno-amerykańskie; Nebraskę, Indianę, Javę, Missouri, Illinois, Alabamę i Florydę, wyrządzając wszędzie szkody znaczne. Największe wszelako spustoszenia wywołał wicher w stanie Nebraski, a zwłaszcza w m. Omaha, liczącem 200,000 mieszkańców.

Wichura nadszła tam w sobotę o godzinie 7-ej wieczorem, przerywając komunikację telegraficzną tak, że dopiero w kilka godzin później otrzymano w Chicago pierwsze wieści o katastrofie.

Pierwszą depeszę wysłał burmistrz Omaha, Dahlmann do gubernatora stanu, prosząc o przysłanie milicji dla ochrony zwalisk przed rabusiami. O pomocy naprawiono jedną linię telegraficzną, po której można już było rozesłać w świat depesze dziennikarskie, a każda z nich przynosiła szczegóły coraz smutniejsze.

Wicher zmiatał poprostu wszystko, co mu na drodze stało. Murowany gmach biura telefonów, w którym pracowało 175 telefonistek, legł częściowo w gruzach, zabijając 30 dziewcząt.

Klasztor Serca Jezusowego runął zupełnie. Przeciętym teatr kinematograficzny burza zerwała z miejsca, zasypując widzów belkami, deskami i gruzem. I to miało do śmierci kilkadziesiąt osób. To samo stało się z pawilonami szpitala dziecięcego. Niektóre pawilony, porwane przez wicher, uniosły się w powietrze, padając w znacznej odległości. Z kilkuset dzieci chorych leczących się w szpitalu, zginęła podobno połowa.

Elektrownię miejską organ uszkodził do tego stopnia, że w mieście zapanowała ciemność. Nie bawem jednak kłmy licznych pożarów, wynikłych wśród szczątków domów zwalonych, ujawniły obraz okropny. Śród gruzów i zwalisk biegały po ulicach tłumy przerażonych mieszkańców miasta, krzycząc, płacząc i wzywając pomocy. Wiele osób wybiegło z walących się domów w odzieniu nocnym, nie mając czasu na przywdzianie ubrania zwierzchniego. Oddziały straży ogniowej podążały we wszystkich kierunkach, a nad głowami tłumów unosił się w powietrzu śród trzasku oraz świstu i jęku wichru, prawdziwy chaos belek, krokwii, dachów, szkieletów pozrywanych i niesionych z siłą ogromną.

Pożary tymczasem szerzyły się coraz bardziej. Na szczęście jednak dla miasta, choć na nieszczęście dla pozbawionych dachu tłumów orkan sprowadził też gwałtowną ulewę, która pomogła straży ogniowej, pracującej w 50 miejscach, do stłumienia ognia.

Ogółem runęło 150 domów mieszkalnych, 11 kościołów i 8 gmachów szkolnych. Przeszło zaś 250 domów uszkodzonych jest mocno.

Największe szkody wyrządził orkan w bogatych dzielnicach Omaha. Straty materialne dochodzą do 10 milionów dolarów.

Miasteczko Prairietown, w stanie Indiany, zrównał orkan z ziemią. W Flat Spring w stanie Missouri, ani jeden dom nie ocalał. Taki sam los spotkał miasteczko Bonifay we Florydzie.

I w Chicago burza dała się we znaki. Zginęło tam 4 osoby, a 20 odniosło rany ciężkie. Szkody materialne, wyrządzone przez wicher w tem mieście, obliczają na 2 miliony dolarów.

Na domiar nieszczęścia w wielu miejscowościach, nawiedzonych przez burzę, wystąpiły rzeki z brzegów, zalewając ogromne przestrzenie ziemi uprawnej.

Mala a wiele.

Mały koszt opakowania wpływa wielce na ulep. smaku i higieny papierosów

„MAGNAT”
10 sztuk 10 kop.

„MARS”
10 sztuk 6 kop.

Zerwawszy ochraniającą bibułkę i zapaliwszy papierosa — przekonacie się, że to fakt.

T-wo A. N. Szaposznikow i S-ka
w Petersburgu.

Dostać można wszędzie.

867

PIERWSZA SZKOŁA RĘKODZIELNICZA

nagrodzona wielkim medalem złotym na wystawie rzemieśln. w Łodzi

A. Krowickiej i L. Jasińskiej

ulica Karola Nr 16.

3001

Zapis codziennie od 3—6 pp. oprócz niedziel i świąt. Szkoła wydaje świadectwa z prawem szkół rękodzielniczych w Warszawie

Eleganckie Ubiory Męskie

zupelnie odpowiednie na każdą figurę, wykonywa z najwykwintniejszych angielskich nowości.

521

ALBERT NIEGEL **WROCLAW**
KRAWIEC

12. ULICA JUNKERN 12.

naprzeciw Kisslinga

PIERWSZA LECZNICA lekarzy specjalistów dla przychodzących chorych

Piotrkowska 45 (róg Zielonej).

Wewnętrzne i nerwowe **dr. Szwarowasser** od 10 — 11 i 4 — 5 codziennie.

Choroby skórne i weneryczne **dr. L. Prybicki** codziennie od 1 — 2 i od 8 — 9 wieczorem. 3981

Choroby chirurgiczne **dr. M. Kantor** od 2 — 3 codziennie.

Choroby kobiece **dr. M. Papierny** od 3 — 4 codziennie.

Choroby oczu **dr. S. Donohin**. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 9—10 rano. Niedziela, piątek, sobota od 1—2 po poł.

Choroby nosa, uszu i gardła **dr. C. Bism**. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1—2. Piątek, sobota, niedziela od 3—4 rano.

Choroby dzieci, miejsca porad dla matek **dr. Lipszy** codz. od 11—12.

Analiza krwi, wydzielin, moczu. **dr. Lipiński** mamok.

— Porada dla niezdolnych 50 kop. —

Pierwsza nowoczesna fachowa szkoła kroju i szycia

K. ZDYBICKIEJ

Łódź, ulica Spacerowa Nr 37.

Absolwentki pierwszorzędną angielsko-francuską Akademię krawiecką: Wiedeń, Praga, czeska, (Nauka kroju artystycznego). Każda z uczennic w ciągu miesiąca obznajmia się z najnowszymi pięćdziesięcioma modelami. Fachowcy zdolni wyuczają się kroju teoretycznie moim systemem przez kilkanaście godzin. Po ukończeniu wydaje świadectwa i dyplomy z prawami. Przy zakładzie naukowym znajduje się pierwszorzędną pracownia sukien i okryć damskich pod kierunkiem **K. Zdybickiej i H. Borowskiej**.

Sprzedaż form papierowych i manekinów.

513

— Egzystująca od lat 22 —

Pracownia haftów

i znaczenia bielizny

B. MAZURKIEWICZOWEJ

Przejazd 16 — m. 24.

Poprzednia ofiarna, 2 piętro.

— Przyjmuje się uczennice. —

OBWIESZCZENIE.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi.

Dla ułatwienia realizacji listów zastawnych miasta Łodzi i kuponów od tychże, płatnych w dniu 18-o kwietnia | 1 maja r. b., Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi, tak w interesie posiadaczy pomienionych papierów jak w celu umożliwienia kontroli kasowej, podaje do publicznej wiadomości:

- 1) listy zastawne i kupony mogą być składane do kasy Towarzystwa, przy odpowiednich specyfikacjach, poczynając już od dnia 15-go kwietnia r. b.
- 2) papiery złożone wcześniej, przed terminem płatności, realizowane będą w dniu ich płatności, t. j. 1 maja, lub najdalej w pierwszych trzech dniach miesiąca maja r. b. n. st. kolejną porządkową kwitów przez kasę Towarzystwa wydanych;
- 3) listy i kupony nie przedstawione do kasy Towarzystwa przed terminem płatności—realizowane będą kolejno, po załatwieniu wcześniej złożonych papierów;
- 4) wypłata gotowizny za listy i kupony odbywać się będzie codziennie od godziny 9-ej do 2 i pół po południu.

915

Na żądanie wysyła się

Na sezon wiosenny wszystkie

Nowości,

zagraniczne i krajowe, otrzymał i poleca takowe po możliwie niskich cenach

Skład sukna i kortów
J. W. Wagner

Łódź, ulica Krótka № 7, Telef. 29-II.

na prowincję

próbki bezpłatnie.

interesantom

Zarząd kawiarni hotelu „Savoy”

zawiadamia, że w dniu 10 lutego r. b. otworzył własny dział

WYROBÓW CUKIERNICZYCH

ciast, tortów, baumkuchenów, cukrów i t. p.

Dział ten prowadzony jest pod kierunkiem wybitnych specjalistów, tak, że zadowala najwybredniejsze gusta.

Cukiernia dostarcza wszelkiego rodzaju ciast, tortów, cukrów, lodów, baumkuchenów i t. d. na wesela, zabawy i zebrania po cenach umiarkowanych.

Zamówienia przyjmuje się telefonicznie.

Telefony № 12-72, 12-74, 30-73.

607

Polowanie

na gruntach włościańskich wsi Dobronia pod Pabianicami, do wdzierżawienia na 3 lata od r. b. Zgłaszać się do kancelarii gminnej w Dobroniu, (poczta Pabjanice) przed terminem.

1040

Dr. W. Outkiewicz

Specjalność: choroby skórne weneryczne 8 1/2—10 1/2, rano i o 2 4—7 1/2, w. W niedziele od 9—10 rano. Zielona 19. 347r.

750,000

sztuk dobrze wypalanej cegły zeszłego sezonu jeszcze do sprzedania w cegielni L. Wenske w Radogoszczu. 1078

Nowo utworzony skład wędlin

z salą do spożywania gorących wyrobów na miejscu, poleca się uwadze Sz. publiczności.

Z poważaniem **JAN KIJAK,**

głotkowska 71, vis a vis (Pasażu Meyera).

415

Ból głowy i Migrenę

z kogutem

marka fabr.

natychmiast usuwa „Migreno-Nervosin” bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Są już fałszyfikaty! Więc żądać w aptekach i składach aptecznych proszków wyrabianych tylko w Płocku i z podpisem wynalazcy A. Gąseckiego na każdym. Proszek 10 kop. 417

Na wsi, 8 wiorst za Zgierzem, szosą do Strykowa jest do sprzedania zaraz gospodarka, 8 morgów ziemi włościańskiej, pszennej i żytniej z ogrodem owocowym, dom murowany większy niż włościański, zdalny dla rzemieślnika i włościanina, stodoła, 4 i pół morgi obsiane ozimą, koń, wóz i porządki gospodarce 2,500 rb a potrzeba tylko 2,000 rb. Małe Kiełminy gm. Dobra.

Wiadomość: u F. Bosińskiego, ul. Długa № 2, mieszkania 14, sień 10, od 6-ej godz. wieczorem, domy rodzinne I. K. Poznański. 1302

Tanio, dobrze,
a
nawet bez
PIENIĘDZY!!!

powszechnie znana firma sprzedaje na sezon 1913 r. nowe typy rowerów:
Szosowe, wyścigowe i damskie najpiękniejszych w świecie wyrobionych angielskich marek B. S. A. Triumph, Raleigh, Rudge-Whitworth i Ormonde po niebywale przystępnych cenach, a także na warunkach rozplaty do 30 miesięcy, począwszy od 3.50 kop. miesięcznie.
Ceny got. od rb. 65.

Największy dom Automobilo-Rowerowy

„The New
Maison-Ormonde”

Warszawa, Nowy Świat 72.
Oddział w Łodzi, ul. Spacerowa 40.

Cenniki bogato ilustrowane bezpłatnie. 381

Staty skład 2,000 sztuk rowerów i motocykli.

Świerzbę

pryszczę i męczące swędzenie najlepiej wyleczy MYDŁO z zapachem i KREM aptek. Lipińskiego cena razem rb. 1 kop. 25 Sprzedaj w aptekach i składach aptecznych. Wysyłam za zaliczeniem pocztowym. Adres: Warszawa — Mokotów Apteka Ed. Lipińskiego, skrzynka pocztowa 461. 134

Kołdry, poduszki,
bielizna pościelowa, pierze, wata.
Przejazd 16. 423

D' Mittelstaedt

Mikołajewska 67.

Przyjm.: od 8—9 i pół rano i 5—6 i pół po poł. w niedzielę i święta tylko rano od 8—10

Dr. H. Szu nacher

Choroby weneryczne i skórne. Nawrot 2.

Przyjmuje od 8—10 i pół i 6—9 po poł., ranie od 5—6. W niedzielę i święta od 8—1 po poł. 378r

Dr. I. SILBERSTROM

Zawadzka 12.

Choroby skóry weneryczne (stosowanie preparatu 008) moczopielowe. Kosmetyka lekarska, usuwanie szpecących włośń, plam itd., od 12—2 p. p. i od 5—9, w. Panie: 4—5. Poczta. oddzieln. W niedzielę od 11—12 popoł. 712r

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.

Syphilis skórna wenor., choroby dróg moczowych. LECZENIE SYPHILISU EHR-LICH HATA 000. 748r

Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w., dla dam od 4—5. W niedzielę i św. tylko 1 rano.

Dr. med. Bolesław Kon

PIOTRKOWSKA 56.

choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne 3617
przyjmuje do 11 r. i od 4—7 popoł

Choroby uszu, gardła i nosa

Dr. B. CZAPLICKI

ordynator szpitala Anny-Maryi. Piotrkowska 120.

Przyjmuje od g. 11—12 rano i od 5—6 1/2 p. p. w niedzielę i święta od 10—11 rano. 3474

Dr. LITMANOWICZ

Krótki 12.

Choroby nerek, pęcherza, cewki i t. p.
Przyjmuje do 10 rano i od 4—8. Telefon 18-61. 3011

Pensjonat

w Szczawinie za Zgierzem.
Okolice sucha, lesista, kąpiel (woda bieżąca) przyjmuje się na lato dzieci i dorosłych. Opieka zapewniona. Ceny bardzo przystępne.

Wiadomość: Łódź, Widzewska 75 m. 10 od g. 11—4 pp.

DROBNE OGŁOSZENIA.

AIAIA! Nauczycielki, wychowawczynie, freblanki bony z szyciem wszelkich narodowości z dobremi świadectwami poleca pierwszorzędne Biuro Nauczycielskie F. Sekowskiej Przejazd 14. 2416-6-6

AI Meble salonowe, stołowego, sypialnego szafy, łóżka, otomane, biurko, bibliotekę, lustra, lampy, obrazy, słupy, sprzedam zaraz bardzo tanio wyjeżdżając Nowo-Cegielnianą 6 — 7 front. 2396-10-6

AI Meble różne z kilku pokoiów wyjeżdżając rozprzedsam zabazcen, oraz kredens, zegar Długa 14 — 35 oficyna. 2541-6-4

AI Meble różne z salonu, stołowego sypialnego, szafy, otomane, biurko, bibliotekę, lustra, lampy, obrazy, szafkę kawalerską, stoliki, słupy, palmy, zegar, wyprzedam bardzo tanio wyjeżdżając ul. Pańska 54 — 1.

AI Meble z 4-ch pokoiów sprzedam tanio Południową 24-14

AI Meble salonowe ze stołowego i sypialnego oraz szafy, lustra, biurko, bibliotekę, otomane, lampy, obrazy, słupy, wyprzedam zaraz za bezcen ul. Pańska 54-1. 2718-10-1

AI Meble wyjeżdżając sprzedam, otomane, tremo, szafy, bielizniarkę, stół, krzesła, łóżka z materacami, zegar, lampę, maszynę Rokińska 7 m. 8. stróż wskaże. 2716-3sw-1

AI Meble wyprzedam z kilku pokoiów byle 'zaraz oraz gramofon maszynę, otomane, z lustrem Piotrkowska 192 m. 5.

AI Meble rozsprzedsam z trzech pokoiów oraz maszynę nożną gramofon Konstantynowska 33 m. 14. 2716-1

Chłopiec z jednoklasowym wykształceniem pragnie osiągnąć jakiegokolwiek zajęcia śladem oferty Rozwój. 2801-1

Do sprzedania zaraz z powodu przeprowadzki kredens, otomana, miękkie mebelki Widzewska 109 m. 4. 2705-3sw-1

Dobra stara piwiarnia jest do sprzedania w okolicy fabryki wiadomość na ul. Wólczańskiej nr. 118. 2454-3*-3

Do sprzedania magiel i becinka do nafty ulica Radwańska nr. 55 w sklepie. 2558-5-3

Dla szkół rzadka okazja skutkiem nabycia lamp elektrycznych, towarzystwo „Wiedza” sprzeda za połowę ceny kilka latarni magicznych z lampami spirytusowo-żarówkami i naftowymi. Piotrkowska nr. 103. Codziennie o godz. dziewiątej wieczorem. 2515-4-4

Do wynajęcia zaraz pokój umeblowany może być z całonocnym utrzymaniem ulica Dzielna nr. 40 m. 1. 2077-5-4

Fryzjerski zakład do sprzedania Włznera 12. 2640-2-2

Filia piekarska do sprzedania w dobrym punkcie Widzewska nr. 121. 2678-2-1

Jest do sprzedania warsztat ślusarski Wólczańska nr. 179. 2616-3-2

Jest do sprzedania bryczka węgierka i wolant na żelazach tani ul. Średnia nr. 31 w piekarni. 2672-12-2

Jest do wypuszczenia zaraz sklep zdatny na zakład fryzjerski z obuwiem, galanterijny i t. p. ul. Przędzalniana nr. 10. 2625-3-2

Korepetytor z praktyką przygotowuje do szkół średnich rządowych oraz i na świadectwa ul. Targowa 55 m. 49 od 7 do 8 w. 2661-3-2

Kupię motor używany ropowy siły 8-miu koni oferty w Rozwoju pod „Motor”. 2608-4-2

Kupię motor używany w dobrym stanie naftowy siły 2-ch koni. Oferty w Rozwoju pod „Motor”. 2807-4-2

Krawcowa zdolna z krojem potrzebna zaraz na stałe na wyjazd ul. Benedykta 10 m. 2.

Kucharz odpowiedzialny w swoim fachu poszukuje wyższej posady od 1-go lipca. Oferty w adm. Rozwoju pod S. S. 2651-2-2

Kto życzyłby znaleźć pewną osobę do zaopiekowania się mieszkaniem wyjeżdżając na letnisko zechce się zgłosić do ochrony kobiet Promenada 17.

Ludzie którzy mają paszporty na przejażdżenie przez granice mogą jechać na roboty polne i do kopalni na koszt agenta zwracać się na ul. Leszno 54 m. 12 III piętro Stefan Ozardowicz. 2570-2c-2

Lokal frontowy na parterze składający się z 5-6 dużych pokoi oraz różne pokoje umeblowane lub nie zaraz do wynajęcia Mikołajewska nr. 59. 2674-2s-1

Magle nowe do sprzedania fabryka magli B. Kapczyńskiego Zgierska 24. 2698-2s-1

Magle do sprzedania stare i nowe Karola nr. 18. 2691-2s-1

Mamka ze wsi ze świeżym pokarmem szuka miejsca wiadomość u Lipińskiego Wólczańska nr. 196 m. 37. 2702-3-1

Mieszkanie składające się z 4-ch pokoiów kuchni, wanny okazyjnie do wynajęcia od 14 kwietnia. Miłsza nr. 19 u d-ra Grabowskiego. 2802-3-2

Okazyjnie tani bilard do sprzedania piramidkowy wywracany z kęglami ul. Widzewska 94 m. 19. 2683-1

Postadam świad. znanych firm handlu i przemysłu z ukoniecz. kursów buchalterji a także obznajomiony doskonale z handlem. Znam język polski rosyjski i niemiecki. Jestem pilny i pracowity poszukuje posady kasyera pomoc. buchaltera zarządzającego, magazyniera inkasenta i t. p. Widzewska 81-41. 2645-2s-1

Potrzebny czeladnik krawiecki na male sztuki ul. Średnia 22. 2696-2-1

Pokój umeblowany, elektryczność wygodny, zaraz do wynajęcia ul. Juliusza 31 m. 12. 2698-3sw-1

Potrzebna służąca Pańska nr. 66 gospodarz. 2692-1

Przyjmę mężczyzn na mieszkanie ul. Przędzalniana 9 — 1. 2690-2*-1

Potrzebni czeladzie do damskich kostiumów do pracowni Wronieckiego Piotrkowska 90. 2707-2-1

Potrzebna zdolna prasowaczka do pralni Nowy-Rynek nr. 3.

Pokój do wynajęcia z utrzymaniem lub bez Widzewska 42 m. 11 trzecie piętro. 2704-1

Pokój duży 2 okienny umeblowany z oświetleniem elektrycznym i wszelkimi wygodami do wynajęcia Przejazd 36 wiadomość u stróża. 2686-1

Potrzebna zdolna chemiczarka Widzewska 49. 2711-3-1

Potrzebne kompletnie zdolne panny do krawieczyny zaraz Promenada 11 m. 8. front drugie piętro. 2708-1

Potrzebne bardzo zdolne panny do szycia Rokińska 61 m. 5.

Poszukuje pracy w kantorze lub w jakich sklepach większych ze świadectwem szkolnym 2-u klasowym, władając językiem polskim i rosyjskim oferty do adm. Rozwoju „Mający lat 16”. 2682-1

Przybiłak się pies duży żółty do odebrania Przędzalniana 77-14. 2710-3-1

Potrzebni chłopcy do rozwożenia kefiru wiadomość Krótka nr. 9. 2817-1

Poszukuje sklepu z 1 pokojem do wynajęcia zaraz lub od 1 lipca r. b. w dobrym punkcie na sprzedaż towarów kolonialnych wiadomość ul. Zakątna nr. 79 n. 25 J. Grobelkiewicz. 2662-2s-1

Panienska poszukuje posady kasyerki lub kantorowej oferty proszę składać ul. Spacerowa nr. 7 w sklepie Błotńskiego. 2670-4-1

Poszukuję miejsca portjera, lub jakiegokolwiek Widzewska nr. 76 wiadomość u szewca. 2668-3*-1

Piwiarnia do sprzedania z powodu otwarcia letniego bufetu w Kaliszu lokal z 5-ciu pokoi i kuchni wiadomość Rozwadowska nr. 18 tudzież jest do sprzedania sklep kolonialny i tabaczný. 2669-3sp-1

Pokój umeblowany do wynajęcia. Główna 24 m. 16. 2563-3-1

Poszukuje posady kasyerki, ekspedientki lub kantorzystki Oferty pod lit „B. B.” w „Rozwoju”. 2448-3*-3

Pralnia do sprzedania Konstantynowska nr. 6. 2606-3-2

Pokój z kuchnią wodociągami słoneczny zaraz do wynajęcia Widzewska 145. 2479-10-5

Pralnia do sprzedania z powodu zmiany interesu Skwerowa 13. 2611-2-2

Przyjmę lepienie papierowych torebek do sklepów Michałska ulica Pańska nr. 68 m. 5.

Potrzebna zakleciarka zdolna do pracowni ul. Piotrkowska 107 „Polaska”. 2545-2-2

Potrzebna prasowaczka ulica Andrzejka nr. 58. 2613-2-2

Potrzebne zupełnie zdolne stanciarzki do sukien „Marya” Konstantynowska nr. 55. 2655-2-2

Potrzebna zdolna pracownia Widzewska 49. 2612-3-2

Potrzebny subiekt lub cajtownik do fryzjera Widzewska 196 L. Błazczyński. 2649-2-2

Pokój kawalerski osobne wejście wynajmę zaraz z meblami lub bez dla chrześcijanina lub dla panienki Pańska 5 pierwsze piętro. 2615-3cs-2

Potrzebne zupełnie zdolne panny do pracowni sukien damskich i uczenie „Marya” Widzewska 146. 2647-2-2

Potrzebna panna do pralni oboznana w tej branży Widzewska 39. 2621-3-2

Potrzebna nianka na przychodnia wiadomość Piotrkowska 145 m. 22. 2629-3-2

Potrzebny czeladnik krawiecki do spodni Lipowa nr. 68 m. 113. 2636-2-2

Potrzebna dziewczyna lub kobieta do służby. Wiadomość w adm. Rozwoju. 2442-6-3

Potrzebny od 1-go lipca r. b. sklep z pokojem i kuchnią w dobrym punkcie na sprzedaż towarów kolonialnych wiadomość ul. Radwańska nr. 47 w sklepie gospodarskim. 2590-3*-2

Pokój umeblowany do wynajęcia Miłsza 6. 2579-3cs-2

Sklep do sprzedania kolonialno-dystrybucyjny wiadomość Zielona 49 w sklepie. 2471-3*-3

Sklep kolonialno-dystrybucyjny w dobrym punkcie z wyrobioną klientelą targ za gotówkę z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania również i meble są do sprzedania wiadomość ulica Wysoka 25 w sklepie. 2573-3cs-2

Sklep korzenny do sprzedania tani z powodu choroby wiadomość w sklepie Lubelska 8 przy Staro-Zarzawskiej. 2685-2-1

Ślusarnia mała natychmiast do sprzedania oferty w adm. „Rozwoju” pod „Ślusarnia”. 2583-3cs-2

Sklep rzeźniczy z urządzeniem z warsztatem do sprzedania Oraz filia rzeźnicza z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania Andrzejka 34. 2557-3cs-2

Sklep spożywczy do sprzedania bardzo tanio byle zaraz Słowiańska 5. 2058-3-2

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania tanio byle zaraz Andrzejka 49. 2679-3-1

Starszy robotnik do postrzygalni (Scheermeijster) potrzebny Apertura i farbiarnia „A. Michalski i I. Reichert” Zakątna nr. 61. 2673-3-1

Sklep zaraz do sprzedania ul. Łąkowa 20. 2607-1

Sprzedam trzy piętrowy dom lub pożyczę 6 tysięcy na pierwszy nr. hypoteki (Koziny ul. Polna nr. 14). 2607-3*-1

Sklep spożywczy do sprzedania niedrogo z powodu objęcia posady wiadomości Rzgowska 37 w składzie dystrybucyjnym.

Sklep kolonialno-dystrybucyjny tanio do sprzedania komorne przeszło 200 rb. wiadomość ul. Zielona 45. 2624-3-3cs-2

Uczennica czwartej klasy gimnazjum rządowego udziela lekcyi przysposabia do wstępnej i pierwszej klasy zgłaszając się Aleksandrowska 39 m. 4 od 4-6. 2689-1

Wyłączna sprzedaż artykułów codziennej domowej potrzeby oddam na Łódź. Oferty adresować Borowy Sosnowice. 2697-3*-1

Wśródmięściu potrzebny na lato do wydzierżawienia nieduży ogródek z dostateczną ilością wody w cenie kilkudziesięciu rubli oferty pod „Śródmięście” do adm. Rozwoju. 2598-4-3

Zakład fryzjerski do sprzedania Staro-Zarzawska nr. 77.

Zginiął biły „szpic” za nagrodą proszę odprowadzić na ulicę Andrzejka nr. 58 m. 5. 2623-3-2

Z powodu interesów sprzedam sklep kolonialny bardzo tanio Sosnowa 5. 2633-2s-1

Z powodu zmiany interesu sprzedaje piwiarnię Gubernatorska tamże urządzenie rzeźnicze. 2665-3-1

Zgubiono w sobotę podczas pogrzebu ks. Wróblewskiego kołnierza krótki, czarny na St. ementarzu łaskawy znalazca zechce odnieść Brzezińska 18 Tuszyński. 2680-1

Zginiął 2 kwietnia Terjerki biły na głowie czarne łatk. Odprowadzić za nagrodą rb. 5 Targowa 18 dom kolejowy Zagajkowski. 2695-1

3 nowe rolwagi do sprzedania na resorach 2 paro konne Widzewska nr. 50 wiadomość u kowala. 2653-3-2

8 morgi ziemi z zabudowaniem i ogrodem owocowym do sprzedania wiadomość Cegielniana 57 portyer. 2648-2-2

50 rubli dam za wyrobiecie posady woźnego ekspedienta i t. p. dyskretya zapewniona. Warszawa 11-58. 2713-1

2000 rb. potrzeba zaraz bez pośrednictwa na 1-szy Łódzkiej nieruchomości oferty pod A. B. w Red. Rozwoju. 2694-2*-1

Zagubione dokumenty.

Antonina Gaworska zagubiła kartę od paszportu, z fabr. Gafego. 2608-3-2

Aleksander Sokolowski zagubił paszport, wydany z gminy Szymanów pow. Sochaczewskiego, gub. warszawskiej. 2672-3-1

Antoni Nitecki zagubił paszport, wydany z miasta Ozorkowa, powiatu łęczyckiego, guberni kaliskiej. 2688-3-1

Donat Bieliński zagubił paszport, wydany z gminy Chruszczewka, pow. sokolowskiego g. siedlecka. 2681-3-1

Józef Spiewak zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabr. Krama. 2687-1

Józef Grochulski zagubił paszport, wydany z gm. Podl. gub. piotrkowskiej. 2709-3-1

Jan Fer zagubił kwit od książeczki legitymacyjnej, wydany przez fabrykę Józefa Rychnera i 10 rubli. Znalazcę uprasza się zwrócić takowy do administracji wyżej wymienionej fabryki. 2684-1

Władimir Zieleziński zgubił kwit od paszportu, wydany z fabryki S. Barcińskiego. 2675

Skradziono paszport, wyd. z mag. m. Łodzi na imię Roman Szuttenbach. 2589-3-3

Skradziono kartę od paszportu, wydany z fabryki Alartia i Rousseau, na imię Bronisławy Krysiak. 2693-3-1

Zaginięła karta od paszportu, na imię Wojciech Wybor, wydaną z fabryki B-ci Samet. 2871

Zaginięła karta od legitymacyjnej książeczki, wydana z fabr. Hirschberg i Wilczyński na imię Oskar Izrael. 2676-1

Zaginiął paszport na imię Szczepa Wierzbickiego z gminy Galkówek, powiatu Brzezińskiego, guberni piotrkowskiej. 1700-3-1

Zaginięła karta od paszportu, na imię Wincentego Krawczyka, wydana z firmy Paweł Holc i Spółka. 2712-1

Zaginiął paszport na imię Antonii Strusczak wyd. z gm. Popień gub. Piotrk. 2604-3-3

Zaginiął paszport. Romana Głębickiego wyd. w magistracie Łódzkim. 2588-3-3

Zagubiony powłórnik listu przewozowego Łódź Fabryczna Samara № 469132 na okaziciela z dnia 237 lutego marca 1912 roku jest nieważnym i w czytel kolwiek rękach bezwartościowym A. Müller. 2576-3-2

Zaginięła książeczka rachunkowa kasy pożyczkowej przemysłowców Warszawskich № 26144 J. Jarochoński Łódź, Widzewska 50. 2577-3-2

Zgubiono paszport, z gminy Stworzyce Radom. guberni pow. Opoczyńskiego na imię Wacława Świeżewskiego. 2641-3-2

Zaginięła karta od paszportu, na imię Oto Lejman wydana z fabr. Geyera. 2655-3-2

Potrzebni zaraz!

zdolny farbiarz do farbowania rzeczy znoszonych

i krawiec umiejący cerować, reparaować i prasować męską garderobę. Oferty nadsyłać pod adres: Wacław Łabędzki w Lublinie.

Pierwszorzędni

krawcy męscy są potrzebni. Południowa 6, m. 5, od 2-ej do 5-ej po poł. 1110

Zaginiął weksel

in blanco na 250 rb. wystawiony przez Wojciecha i Józefa Pełwickich, na zlecenie Stanisława Banaszczyka. Ostrzega się przed nabyciem, gdyż weksel nieważny.

W Rudzie, przy torze wysiedlowym, 2 morgi ziemi do sprzedania na 5-letnią wypłatę, są i place rozmaitej wielkości, mogą zamienić na dom. Wiadomość: ulica Targowa № 45, mieszkania 45, od godziny 6-jej wieczór. 1116

Handlowiec z polskim, rosyjskim i niemieckim, ukończywszy kursa buchalterji, z 7-letnią praktyką biurową, poszukuje posady pomocnika buchaltera, magazyniera, ekspedienta, agenta i t. p. Kaucya 100 rb. Oferty składać w „Rozwoju” dla „Sumienny”. 1114

Tanio zaraz do wynajęcia: 1 sklep, 2 sale zdatne na różne przedsiębiorstwa połączone elektrycznym kablem, jak również różne mieszkania i pojedyncze meblowane pokoje. Zarzawska № 55, tramwaju № 4. 1118

Buchalter z praktyką

w branży nasienne-zbożowej potrzebny zaraz w Towarzystwie Rolniczym, filja w Łodzi, Widzewska 50. 1072

**O
N
I
S
C
A
S**

Tylko dziś i 4 kwietnia ostatni raz

Asta Nielsen

Najgłośniejsza diva kinematografu w głównej roli
w dramacie w 4-ach aktach Urbana Gooda

Przysięga Andaluzyjanki

Nad program Nad program

Sybaryta

wyborna komedia w 2 akt. („Ambrozio“ Złota Serya) w wyk. słynnego komika
p. **RUDOLFI**.

Demonstracja programu trwa 2 i pół godziny.

Orkiestra koncertowa „Sextet”. Orkiestra koncertowa „Sextet”.

Zarząd drogi żelaznej Fabryczno-Łódzkiej

Dr. med. P. Langbard

niniejszym zawiadania wysyłających ładunki, że na stacyi towarowej Łódź-Fabr. w dniu 1/14 kwietnia 1913 roku o godzinie 10-ej rano na zasadzie § 40 — 90, Ogólnej Ustawy Rosyjskich dróg żelaznych, będą sprzedane z głośnej licytacji niewykupione przez odbiorców towary, przybyłe w miesiącach wrześniu i październiku 1912 roku, za frachtami: Petersburg m. M. W. R. 7556 ciastka i czekolada, A. Bligken i Robinson; Petersburg tow. Pół. Z. 753696 żelazo nie w wyrobach, M. Persic, zaliczenie 24 rb. 10 kop. Petersburg tow. Pół. Z. 762547 szklane i porcelanowe naczynia apteczne T-wa Szklanych wyrobów I. Ryting, zaliczenie 53 rb. 50 kop.; Białystok Pół. Z. 424773 pasta do obuwia I. A. Goldberg; Ryga R. or. 25966 manufaktura R. Feldbut; Ostrów Pół. Z. 27688 tkanina bawełniana I. Nikiel; Charyno M. W. R. 26487 tkanina bawełniana Szubnikow; Moskwa m. M. K. W. 139091 tkanina bawełniana Br. Platonow; Moskwa m. M. Kaz. 139480 towar galant. M. S. Nawrot; Moskwa m. Pół. 87654 tkanina bawełniana L. Patkina; Niżnij Nowogr. M. Niż 32871 łyżki i zabawki drewniane W. I. Czuniel; Kam. Pod. Transpor. kantor Pół. Z. 4065, 4053, towar wełniany Z. Rapoport; Biele Pół. Z. 29486 tkanina bawełniana Zelman Warzer, zaliczenie 55 kop.; Odesa tow. Pół. Z. 700174, 700173, 700170, 700172, 700169, 700168, 700171, 700160, wyroby tabaczne sukcesorowie A. M. Popowa; Kałuszany Pół. Z. 3543 tkanina wełniana Sz. Rabinowicz, zaliczenie 3 rb.; Będzin W.W. 72163 mąka fosfor B-cia Inwald i Sercarz; Noworadomsk W.W. 112096, 111161 meble gięte, B-cia Thonet; zaliczenia 55 rb. i 44 rb.; Częstochowa W.W. 327393 deseczki olszowe, T. Szpaktek, zaliczenie 40 rb. 34 kop.; Ciechocinek W.W. 3751 szlam do wanień, Ciechociński Rządowy Zakład Wodolecznicy; Warszawa m. Ł. F. 19973, 19974 książki drukowane B. Ożarowski, zaliczenia 42 rb. 80 k. i 22 rb. 10 kop.; Warszawa m. Ł. Fabr. 20964, 20963 towar galanterijny, M. Rozenberg, zaliczenia po 200 rb.; Warszawa m. Ł. F. 18266 mydło toaletowe, Olga Sztjmer, zaliczenie 64 rb.; Warszawa W.W. 500549 stal Szein; Warszawa W.W. 500545 torebki papierowe Jubiler; zaliczenie 75 kop.; Warszawa W. 499115 czekolada I. Zawistowski i Starorypiński, zaliczenie 54 rb. 83 kop.; Warszawa W.W. 498781, 498780 plecionki słomiane do kapeluszy, Dr. Henryk Wildt, zaliczenia 155 rb. i 167 rb.; Warszawa W.W. 498383 skóry lakierowane Szapiro; Warszawa W.W. 497409, 497406 towar bakal, W. Matyjewicz, zaliczenia 300 rb. i 225 rb.; Warszawa W.W. 496763 ramy drewniane, Eksp. towarowa dla Szmidta zaliczenie 58 rb. 50 kop.; Warszawa Kow. Nad. 955999 okra sucha Rajzner, zaliczenie 34 rb. 28 kop.; Warszawa m. Nad. 547533 wyroby żelazne Perelman, zaliczenie 76 rb. 60 kop.; Warszawa m. Nad. 550832 przyrządy szewskie Mirabel, zaliczenie 71 rb. 48 k.; Warszawa m. Pół. Ws. 120380

towar perfumer. H. Laufer, zaliczenie 137 rb. 75 k.; Warszawa Pół. Ws. 117304 meble drewniane O. Reicher; Kielce Nad. 64316 torebki papierowe M. M. Grynszpan; Ciechanów Nad. 7066 pończochy Aron Bramzon; Jastrząb Nad. 51115 kamienie toczaki Zynger, zaliczenie 14 rb. 75 kop.; Dorogusk Nad. 3443 skrzynka drewniana próżna Samet; Chyłok Zab. 2036 skrawki tkanin wełnianych L. I. Pajgin; Małorosijska Wład. 10116 tkanina wełniana N. Mołoczko; Piotrowsk Port Wład. 61223 tkanina wełniana Zaw. st. dla I. S. Kurcmana; Kungur Perm. 12245 szuwaks Zawadowca stacyi dla Lewina; Kremieńczug Pół. 66413 tkanina wełniana Zawadowca stacyi dla Lwowa; Władykaukaz Włk. 42798 wino winogronowe B-cia Osipow; Buturlinowka Pół. Ws. 49205 wyroby bawełniane I. Nieczesow; Rostow-Don. Pół. Ws. 401082 wyroby bawełniane A. I. Kelle—Szapinow zaliczenie 1 rb. 30 kop.; Symieropol Pół. 47833 pończochy Sawczyk, zaliczenie 1 rb.; Teodozja Żegl. Ros. 2073 wyroby tabaczne S. E. Majtop i S-ka; Kars Zak. 688 chustki Amajak Amamczjane; Torgowaja Wład. 20098 tkanina wełniana L. I. Terentjewa; Nowopopersk Pół. W. 6792 tkanina wełniana W. M. Stiepanow; Tutalska Syb. 1780 skrawki tkanin wełnianych Naum Sławin dla G. Chajkina; Sosnowice-Pogoń W.W. 356185 szmelc starego żelazta Miłowicka walcownia żelaza; Warszawa W.W. 144482 wino winogronowe I. Horwicz; Warszawa W.W. 144496 rzeczy pasażerskie Zawadowca stacyi dla Zaw. st.; Warszawa W.W. 144914 lampki elektryczne i koszulki gazowe Janicki; Warszawa W.W. 146579 wafle G. Michalski, zaliczenie 58 rb. 50 kop.; Warszawa W.W. 146017 książki drukowane M. Rozenwein, zaliczenie 21 rb. 85 kop.; Warszawa W.W. 146216 czekolada A. Bardet; Aleksandrów W.W. 38249 druki Agentura Cetna Drogi Żelaz. W.W.; Ramzaj S. Wiaźm. 5813 tkanina wełniana F. Saustin; Radom Nad. 10642 książki drukowane Zawadowca stacyi dla T-wa „Kultura”; Sosnowice W.W. 12789 rzeczy domowe St. Sroka dla Poreckiego, zaliczenie 35 rb.; Petersburg Pół. Z. 199067, 199337, 198794, 197485, 198613, 198379, 198203, 197928, 197687, 197242, 196980, 196595, 196268, 196778 gazety M. W. zurawlewa dla Dobrzyńskiego; Petersburg tow. Pół. Z. 213338 gliniane dziecinne zabawki F. Ad. Rychter i S-ka, zaliczenie 25 rb. 1 k.; Białystok Pół. Z. 410426 wełna sztuczna i szmaty B. Kac, zaliczenie 60 kop.;

Oprócz wyżej wymienionego będzie sprzedana na st. Łódź-F. w dniu 1/14 kwietnia 1913 r. o godz. 10-ej rano jedna bela bawełnianego towaru, znaleziona bez dowodów.

Wrazie gdyby licytacja w dniu wyżej oznaczonym do skutku nie doszła, to powtórna ostateczna sprzedaż odbędzie się na st. Łódź F. w dniu 2/15 i 3/16 kwietnia 1913 roku o godzinie 10 rano.

Zawadzka 10.

b. asystent kliniki berlińskiej, specyalista chorób, wenerycznych, skórnych, włosów niemocy płciowej. Przy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „606”—„914”. Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza). Masaż wibracyjny. Badanie nerek, pęcherza i kanału. Endoskopia i cystoskopia. Godziny przyjęć: od 8-1 i od 4-8 dla pań od 5-1-ej.

Dr. H. Sadowski

Piotrkowska 120.

Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszki). Codziennie od 8—10 rano i od 5 do 7 po poł. **Telef. 23-10.** 250

Dr. Jan Caderski

Akuszerya,

choroby chirurgiczne i kobiece przyjmuje do 10 r. i 4—6 po poł. ul. Cegielniana 9 m. 4. 3323

Dr. Sonenberg

Choroby, skóry, dróg moczowych i weneryczne. Cegielniana 14. Od 11-1 i 5-7 1/2

Przejazd № 8.

(Warsz.) **Telef. 17-14**

Dr. FRANCISZEK

KOZIOŁKIEWICZ

mieszka obecnie Przejazd № 8, front, I-e piętro. Przyjmuje od 9—12 i od 6—8 w.

Dr. LEWKOWICZ

choroby skórne, weneryczne i niemocy płciowej **Konstantynowska 12.**

Przy syphilisie (zastosowanie preparatu „606” i „914”, od 5—1 i 8—8, dla Pań od 5-8 w Niedziele 9-8. Osobna poczekalnia.

Lekarz weterynaryi

S. WOLMAN,

Piotrkowska 145. Telefon 29-00. Porady w zakresie lecznictwa wchodzące, diagnostyczne szczeni, ekspertyzy. 3455

Dr. A. Groszlik

Zachodnia 68, (przy Zielonej). Choroby skóry i włosów, weneryczne i dróg moczowych. Instytut Röntgenologiczny i światłolecznicy. Badanie krwi na syfilis. Od 8 1/2—11 1/2 r. i od 5—2. Niedziele i święta 9-12 r. 305

Dr. M. PAPIERNY

AKUSZER i SPECYALISTA CHOROÓB KOBIECYCH **ulica Południowa Nr. 23** **Telefon 16-85.**

Przyjmuje do 11 rano i od 4 1/2, do 6 1/2 po poł. 3351

Mebie

używane i nowe najtaniej sprzedaje magazyn mebli Władysława Romiszowskiego, Łódź, Piotrkowska 117 1-e piętro. Posiada na składzie w dużym wyborze całe urządzenia pokojów i pojedyncze meble, jak również urządzenia kuchenne, meble gięte, łóżka żelazne. Okazyjnie do sprzedania prawie nowa fisharmonia, różne zegary i lampy naftowe. Zamieniam stare na nowe i kupuję. Łódź, Piotrkowska 117, 1-sze piętro. 1102

Dr. med. Z. GOLC

Choroby skórne i weneryczne **ul. Mikołajewska 18.**

Godziny przyjęć: od g. 9—12 i od 4 i pół do 7 i pół wiecz., w niedziele i święta od 9 do 12 i pół. **Telefon Nr. 20-80.**